

Déli Hírlap

A hánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDE
vezetővel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
TIMIȘOARA
I. Brătianu-tér 1.

A Timis-Torontali törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában türtént bejegyzés száma: 83 (Dm. No. 934/1938.) Telefon: 28-10.
Dr. VARNAY ELEMER
felelős szerkesztő.

A közösségi érzés szociális eredményei

Az idei második téli segélyakció megkezdése alkalmából Hitler vezér és kancellár nagy beszédet tartott, amelyben Németország további rendíthetetlen háborús elszántságáról tett tanúságot. Nyilvánvalóvá vált azonban ezen alkalommal az a tény is, hogy az idei első téli segélyakció eredménye hatszáznyolcvanegy millió márkával volt, a tavalyi ötszázhatvanhat millió márkával szemben. Ez a háborús év minden megpróbáltatás és nehézség ellenére is diadalmaskodott tehát a szív ügye. A német nép nagy belső győzelmet is aratott, amidőn eme végtelenül nehéz és sorsterhes időszakban sem feledkezett meg ama testvéreiről, akik szűkölködnek, sok mindent nélkülöznek. A háború kellős közepén is óriási összegű segítség jutott a szegényeknek, sőt sokkal több, mint bármikor máskor. Így az áldozati vasárnapokon összegyűjtött adományok lehetővé tették, hogy százhatvanhárom millió ebédet szolgáltattak ki ötven pennigért.

Voltak azonban ezen páratlanul nagyszabású szamaritanusi mozgalomnak más eredményei is. Négy esztendő folyamán ugyanis hatszázhatvan millió márkát sikerült az „anya és gyermek” alapra elkülöníteni. Arra az alapra, amely a leggyönyörűsebben szolgálta célját, mert gyermekételeket kamatozott, lehetővé tette, hogy ép-ségben és egészségben serdüljenek fel azok a nemzedékek, amelyek életüket a téli segélyakciónak köszönhetik. Csakis ennek az alapnak köszönhető, hogy kétszázharmincöt ezer csecsemő életben maradt, mert okvetlenül halálba sodorta volna ezeket a zsendülő emberpalántákat az éhség, a nyomorúság fullasztó szorítása, ha nem menti meg őket az azonnal érkező segítség. Igen, a győzedelmes szív megálta helyét a testvérszeretet frontján és visszakergette a bölcső függönyén behajló csontkezü végzetet.

De nemcsak negyed millió csecsemő örvendhet a megnyíló életnek, hanem két millió gyermek kaphatott az alap révén vidéki üdülést is és hétszáz ezer beteg gyermek nyerte vissza egészségét a különböző kórházakban és szanatóriumokban. Ime egy szociális eredmény, amelyről szélesebb, átfogóbb jelentőségű eredményt még alig láttunk. A nemzetvédelem legcsodálatosabb diadalát jelenti ez a számadás, a halhatatlan tanulságot, hogy nincsenek olyan rossz idők, nem lehetnek olyan súlyos viszonyok, amikor ne lehessen segíteni, adni, ha tényleg mindenkinek és mindenkifőlött uralkodik a közösségi érzés. Mert a közösség érzése, ha kell, csodákra is képes. Láthatunk, hogy a béke, a gazdasági virágzás közepette sohasem kapott a nyomor, a szegénység ilyen mértékű segítséget, mert hidegek voltak a szívek és csak immel-ámmal nyújtott a vonakodó kéz holmi koldus adományokat. Most azonban, amikor a közösségi érzése uralkodik, lehetőségé válik az is, ami azelőtt lehetetlennek látszott. Nincs olyan szűkösség, nincs olyan könny, amelyet el ne timentne, le nem törőne a gyorsan érkező segítség!

Óriási tanulságot szolgáltat mindenkinek a német téli segítő akciónak ez az anyagi és erkölcsi eredménye. Példát mutat és követésre int. Megtanít arra, hogy a közösségi érzés mindenre képes. Hogy ez az egyedüli eszköz, amely minden nép szorongató szociális problémáit megoldja. Ma nem segítenek a száraz nemzetgazdasági elméletek és a hideg szociális tanok. Nem segít az alkalmi jótékonyosság sem. Egyedül a tett segít, a nélkülözésre való felfigyelés szüntelen és maradéktalan aktivitása. A közösségi érzésnek minden habozást és vonakodást legyűrő parancsa az, hogy azonnal segíteni és adni kell mindenkinek és mindenütt, ahol csak felüti fejét a népsorvasztó nélkülözés, nyomorúság, vagy inség.

Az alkotmány felfüggesztése

Antonescu tábornok miniszterelnök a gyűlölködés megszűnését hirdeti

Bucurestiből jelentik: Öfelsége a következő legfőbb határozatot hozta:

II. CAROL KIRÁLY

Isten kegyelméből és a nemzet akaratából
Románia királya.

Minden jelenlévőnek és eljövendőnek egészséget!

Látva azt a rendkívüli szükségességét, amelyben az ország található, elhatároztuk és elrendeljük:

1. Az 1938 február 27-ikén kihirdetett és a Monitorul Oficial 1938 február 2-iki 48. számában közzétett alkotmányt felfüggesztjük.
2. Jelen rendelettörvénnyel a törvényhozó testületet feloszlatjuk.
3. A miniszterelnök van megbízva ennek a rendeletnek a végrehajtásával.

Bucuresti, 1940 szeptember 5-ikén.

II. CAROL R.

ANTONESCU ION tábornok, miniszterelnök.

A királyi fenségjogok gyakorlása

II. CAROL KIRÁLY

Isten kegyelméből és a nemzet akaratából
Románia királya.

Minden jelenlévőnek és eljövendőnek egészséget!

Tekintettel az 1940 szeptember 5-ikén kiadott 3052. számú rendelettörvényre, amellyel az alkotmány felfüggesztést nyert, elhatároztuk és elrendeljük:

1. Antonescu Ion tábornok miniszterelnököt a román állam vezetésére teljes hatalommal felruhazzuk.

2. A király a következő királyi előjogokat gyakorolja:

- a) Ő a hadsereg feje.
- b) Joga van pénzt veretlni.
- c) Román kitüntetések adományozhat.
- d) Övé a megkegyelmezés, az amenzia kibocsátás, a büntetés leszállítás joga.
- e) Ő fogadja és nevezi ki a nagyköveteket és a meghatalmazott minisztereket.
- f) Ő köt szerződéseket.
- g) Megválogathatja az alaptörvényeket és kinevezi a minisztereket és államtitkárokat. A kinevezésekről szóló királyi rendeletet a miniszterelnök ellenjegyzzi.

3. Az államhatalom többi jogát a miniszterelnök gyakorolja.

II. CAROL R.

ANTONESCU ION, tábornok, miniszterelnök.

Antonescu tábornok-miniszterelnök esküje

Bucurestiből jelentik: A főudvarnagyi hivatal 92-es számú jelentése: 1940. szept. 5-én 3 óra 50 perckor Antonescu Ion tábornok miniszterelnök öfelsége a király kezébe letette az esküt.

Bucuresti, 1940. szept. 5-én.

Antonescu Ion tábornok miniszterelnök eskü-mintája a következő volt: „Hűséget esküszöm II-ik Carol királynak, az államnak és a román nemzetnek! Isten engem úgy segíljen!

Felhívást adott ki a miniszterelnök az ország népéhez

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu tábornok a következő felhívást intézte az ország népéhez:

„Románok! A román haza megpróbáltatásának és a népet ért csapás fájdalmának e súlyos óráiban öfelsége a király bölcs elhatározása folytán, átvetttem az állam vezetését. Nem egy új kormányról, hanem egy új rendszerről van szó. Nem a szavak, hanem a tevékenység, nem a sopánkodások, hanem a tettek ideje következett el. Lepergett egy fájdalmas esemény,

amelyet azonban nem a feledés fátyola borít, hanem az igazság lángja világít meg. Szem elől nem tévesztendő legelső feladatunk: A nemzet és az ország megmentése, tehát lelkiismeretesen és öntudatosan, szorosabba kell tenni sorainkat, meg kell acélozni erőnket, magasba kell lendíteni nemzeti becsületünket és biztosítani kell jövőnket. A fájdalom azt a gondolatot és erő kifejtést kell kiváltsa belőlünk: hogy az igazi népeket a csapások még erősebbé teszik,

felmagasztalják és a megpróbáltatásokból tisztultan indulnak neki sorsuk intézésének.

Románok! Színjén meg a gyűlölet mindenütt és mindenki részéről. Egyetlen harcot ismerünk csupán: és ez legyen a hazáért való küzdelem. A király bölcsessége és kegye akként határozott hogy a nagy nemzeti fájdalomtól fakadó megnyilvánulásokért ne járjon megtorlás, — de ezek a megnyilvánulások most színtjenek meg. Jövőnk reményességének: az ifjúságnak teljesíteni kell kötelességét. Megváltozott a világ arculata és nemzetünknek váltig bizonyítania kell állandó jelenlétét a történelemben.

Románok! Csak a munka és az áldozatkészség útján lehet győzedelmeskedni. Mindenkit kérek, hogy ebbeli gondolatait tetté váltsa. Minden aggodó gond és tevékenység e cél felé irányuljon, a lelkek izzanak a hazaszeretettől, az agyak a néphe vetett hit gondolatait termeljük ki, — és mindenki adja erejének legjavát a nemzetnek, a hazának, közös munkánk gyümölcsésé-
nek.

Az állami tisztviselők érezzék át azt a terhet, amely vállalkon nyugszik, legyenek méltók a rájuk ruházott felelősségre. Tetteiket a becsület, a fővénység, az igazság és a munka vezesse. A kormány új alapelveket kapott. Az a program, amelyet kormányom számára kidolgozok és amelyet az ország közvéleményének ítélőszéke elé bocsátok, — az integrális nacionalizmus elvből fakad. Fokozatosan fogunk az állami reformok megteremtésére áttérni, állami létünk gyökereinek nemzeti erőnk megőrzésének jegyében.

Bizzunk az Uristenben és szent jövőnkbe vetett hitünkkel lássunk a feladatok lelkiismeretes megoldásához. Előrel!

ANTONESCU TÁBORNOK PÁLYAFUTÁSA

Antonescu Ion tábornok miniszterelnök fényes katonai karriert futott be. 1882 június másodikán született. A lovastízi iskolába 1902-ben vétette fel magát és 1904 július 15-én már hadnagyi rangot kapott. Ezután gyors temben haladt felfelé a katonai ranglétrán és elnyerte a legmagasabb rangot:

A vezérkar főnökévé, majd nemzetvédelmi miniszterré nevezték ki.

Antonescu tábornok olyan katonai nemzedékhez tartozik, amelyből igen sokan beírták nevüket a nemzet védői közé. A jelenlegi miniszterelnökre akkor figyelt fel első alkalommal a közvélemény, amikor az 1907 tavaszán bekövetkezett felkelés leverésében rendkívüli ráteremtéssel járt el. A világháborúban a 3-ik hadműveleti körzet-parancsnoka volt, 1916-tól 1920-ig számos esetben bebizonyította, hogy kiváló stratégia és nagyszerű szervező. A román háború valamennyi hadműveletében részt vett. Több hadműveletét írt. Négy éven keresztül a legfelsőbb hadiskola parancsnoka volt, több ízben fontos katonai megbízatással külföldre küldték, ahol az ország érdekeit képviselte és Európa néhány központjában buzamosabb ideig, mint katonai attasé tevékenykedett. A Goga kormányban 1937 decemberében a nemzetvédelmi tárcaát vállalta. Ez alkalommal az alábbi szavakban foglalta össze mindenkori politikai irányvonalát:

— Az a helyes út, amelyen pályafutásom elején elindultam és amelyen az idők folyamán ok nehézséggel és szenvedéssel találkoztam, nem vitt és nem is vihett szakadéka. Ez legyen példaadás és ösztönzés a jövőre! Programomat ismerik szerzte az országban. Megtalálják életem valamennyi lapján, egész múltamban. A követendő mód mindenkor volt és az lesz ezentúl is: példát szolgáltatni és adni!

A HATÁROK BIZTOSÍTÁSÁNAK JELENTŐSÉGE

Bucurestiből jelentik: A Curentul az új helyzet fel foglalkozva ezeket írja: „Annak ellenére, hogy a bécsi döntés kihirdetése óta már öt nap telt el, a német közvélemény még ma is behatóan foglalkozik a délkelet-európai új renddel.

Az áldozatokat, amelyekre a román nép kényesült, elkerülhetetleneknek tekintik, mert feltétlenül szükség volt a Magyarországgal való meg-
egyezésre.

Manculescu külügyminiszter rádióbeszédét élénken kommentálják és rámutatnak arra, hogy a külügyminiszter kiemelte a bécsi döntés pozitív eredményeit, valamint

a határok biztosításának jelentőségét.

A külügyminiszter kijelentéséből látszik, hogy Románia az áldozatok ellenére elismeri a bécsi döntés építő értékét. Berliin körökben hangoztatják, hogy ame rendezés által a háború délkelet-európai kiterjedésének minden lehetőségége megszűnt. Hasonlóképpen

rámutatnak a Románia és Magyarország között létrejött kisebbségvédelmi egyezményre, amely kiküszöböl a kisebbségek elnyomása révén keletkezhető ellentéteket.”

„Ugy látszik Bécs átkozott város számunkra“ — írta Pamfil Seicaru a „Curentul“-ban

Bucurestiből jelentik: A kormány lemondásának előzményeihez tartozik a fővárosi lapok hangja is, amely bizonyos bírálatokat szögezett le az utóbbi eseményekkel kapcsolatban. A „Curentul“-ban Pamfil Seicaru tegnap a többek között a következőket írta:

„A nemzet teljes szabadsággal fejtsse ki tiltakozását a bécsi döntés ellen. Mikor lesz tartós formája Európa térképének? Az általános béke idején. Revízió alá kell vennünk taktikánkat és meg felhasznált embereket, változtassuk meg mentalitásunkat. Ugy látszik, Bécs átkozott város számunkra, valahányszor megjelent nemzeti életünkben, mindig csak rosszat hozott.

Politikai vereséget szenvedtünk, tehát politikai úton nyerhetjük el újra figyelmen kívül hagyott jogainkat. Annak visszanyerésére, amit elvesztettünk, értékes politikai tényezőkre van szükségünk, mert vereségünket politikai szemléink alsóbbrendűsége okozta. Közepesek és

lusták, hiányos értesülések, beképzelték és nem-törődömök, ezek azok, akik a nemzetközi politika terén alsórendű drámai helyzetet teremthetnek. Melyik hadsereg érhet el győzelmet, ha vezérkara alkalmatlanokból, korlátozottakból és tehetetlenekből áll?

Milyen külpolitikája lehet egy országnak, amely butákat, beképzelteteket, ijedőseket használ fel?

Kérdem, ki akarja, hogy nemzeti politikánkat azokkal az elemekkel folytassuk, akik a leggyőztesekből maradtak reánk? Nem cseréljük ki őket? Akkor állandósítjuk a vereségeket és véglegesítjük országunk megcsönkítését.”

CSAK SEBESÜLTJEI VANNAK A FŐVÁROSI TŰNTETÉSNEK

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium a következőket közli: A szeptember 3-ikáról 4-ikére hajló éjszakán a Bucurestiben lezajlott incidensek alkalmával egyetlen haláleset sem történt; két tüntető és egy rendőr megsebesült.

Hitler vezér és kancellár:

„Angliával végérvényesen leszámolunk!“

„Lehet, hogy holnap, lehet, hogy jövőre; de mindent pontosan előkészítünk...“

A Badar hírszolgálati ügynökség jelentései

Tegnap este a berlini Sportpalotában nagyarányú gyűlést tartottak, amely a téli segélyakcióval foglalkozott. A gyűlést Göbbels dr. birodalmi propagandaügyi miniszter vezette be megnyitó szónoklatával és abban bejelentette, hogy annak ellenére, hogy a háború immár több mint egy éve folyik és a második tél közeledik, a német nép áldozatkészsége csak fokozódott.

Mg ugyanis tavalyelőtt 566 millió márka folyt be a téli segélyre, addig tavaly 681 millió folyt be, tehát a háborús hónapokban 115 millióval több, mint az előző esztendőben.

Ezután Hitler birodalmi vezér lépett a szónoki emelvényre és azzal kezdte beszédét, hogy a német nép a második háborús tél előtt áll, ami újabb áldozatokat követel a német néptől.

„Ezek az áldozatok arra szolgálnak, hogy nemcsak a német katonát, de magát az otthonlétüket is átsegítsék a tél nehézségein.

Hitler ezután visszapiantást vet a háború eddigi sikereire és leszögezi, hogy Németország ma az Északi Tengertől egészen Spanyolországig hatalmában tartja az európai partvidékeket. Majd rámutatott az angol háborús propagandára, mely propaganda már több határidőt szabott meg, amely időpontig a háború tart.

„En csak egy határidőt ismerek, — mondotta Hitler, — amikor végleg letörjük Angliát, legyen ez holnap, vagy jövőre, de le fogjuk törni. Hogy ez így lesz, afelől Anglia biztos lehet, mert mi mindent pontosan elkészítettünk erre a célra. Ez a világ szabad lesz, — folytatta Hitler, — mert nem tűrhetjük tovább, hogy

egyetlen állam kénye-kedve szerint irányítsa egy egész világrész népeinek sorsát.

Németország nem tűri, hogy dirigálják, hiszen nemsokára az is bekövetkezhet, hogy még kávért sem szabad enniük, mert Angliának úgy tetszik. Engem, — mondja Hitler — személyileg ez nem érint, mert nem iszom kávért, de bosszant, hogy mások ne ihassanak akkor, amikor nekik jól esik. Ezt meg fogjuk szüntetni, mint ahogy Angliával végérvényesen leszámolunk. És itt nem segít Anglián sem Haile Szelasszié, sem Benes, sem Haakon király, vagy Vilma királynő, mert Németország és Olaszország megszünteti ezt a garázdálkodást.

„BLÖFF TÁBORNOK“

Anglia a háború kezdetekor általában hirdette, hogy igen hatalmas szövetséggel rendel-

kezik: a forradalom tábornoka az 6 szövetséges. De ez a szövetséges hamarosan csódot mondott. Ekkor az öhség tábornokáról beszéltek, de ez is cserbenhagyta az angolokat és következett a Téli tábornoka, de ez is cserbenhagyta Angliát.

Hitler ajánlja, hogy inkább Blöff tábornokot kellene szövetségesnek megszereznie, mert az volt eddig is Anglia leghűségesebb vezére.

A német repülőök meg fogják tanítani Churchill, Edent, Duff Coopert és a többieket, hogy még jobban megismerjék a birodalom erejét. Az angolok eddig csak éjjel vezettek támadásokat Németország ellen, mert nappal lehetetlen a birodalom területének megközelítése. Ezzel szemben a német gépek nap-nap után Anglia fölé repülnek.

„MI NEMCSAK GYŐZNI AKARUNK!...“

— Vegye tudomásul Anglia, hogy amennyiben folytatják a német városok elleni támadásokat, akkor mi gondoskodunk megfelelő megtorlásról.

Ha 6k 10.000 kiló bombát dobnak le, mi 120.000—140.000 kilóval fogunk válaszolni és ha ők a mi városainkat bombázzák, mi az 6 városainkat eltüntetjük a föld színéről.

Egyszersmindenkora letörjük majd ezeket az éjszakai kalózkodat, ez oly igaz, mint ahogy az Isten megsegítsen. Eljön majd az óra, amikor az egyik fél megsemmisül és ez nem a nemzeti szocialista Németország lesz. Mi nemcsak győzni akarunk, hanem Európában egy új rendet felépíteni.

Végül Hitler azzal fejezte be beszédét, hogy részletesen

ismertette a téli segélyszervezet teljesítőképességét és annak óriási horderejét.

„VALÓSÁGOS VADBESZÉD VOLT...“

A csillórtók reggeli német sajtó Hitler beszédét fel foglalkozik és kommentárakat fűz hozzá.

A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy érthető ha Anglia nehezen érti meg azokat az óriási számokat, amelyeket a téli segélynyújtási tevékenység eddigi munkájáról Göbbels dr. elmondott. A Vezérszavai azonban mindenre magyarázatot adnak, ak leszögezte, hogy

egy 85 milliónyi nép egyesített ereje egy év alatt legyőzte Európa ellenségét

és Anglia sorsa már el van intézve, mert csupán Németországtól függ az elhatározás, mikor üssön e óra a döntő támadásra.

A Deutsche Allgemeine Zeitung örömmel üdvözlí Hitlernek azt a kijelentését, hogy

a harcot kímélet nélkül fogják folytatni és a döntő pillanat, amelyre Anglia nem számít, már nem késik soká. A Vezér már tudja, mikor indul végső rohamra, amelynek befejeztével az angol világbirodalomból mi sem fog megmaradni.

Hitler beszédének nagy visszhangja van az egész olasz sajtóban és a lapok egyöntetűen megállapítják, hogy ez

valóságos vádbeszéd volt az angol hazugságok ellen.

Az újságok leszögezik, hogy Hitler újból kinyilatkoztatta mennyire bízik a végső győzelemben és a fiatal nemzetek uralmában, akik a jövő várományosai. Bizonyos, írják az olasz lapok, hogy minden titkolódzás és félrevezetés dacára a Vezér beszédét az angol fülek is meg fogják hallani.

A jugoszláv lapok is hosszú cikkekben foglalkoznak Hitler beszédével és megállapítják, hogy a beszéd visszatükrözi a Vezér harci elszántságát és azt az elhatározott szándékát, hogy

Angliát feltétlenül meg akarja semmisíteni.

Ez a beszéd mindazt az eddig még esetleg fennállott kételyt is eloszlatja, mintha Németország nem a legelkeseredettebb harcot akarná folytatni Anglia ellen, hogy azt gyarmatbirodalmával egyetemben végérvényesen megsemmisítse.

• Mint jó barátod megmondhatom Neked: Ez így nem megy tovább. Állandóan kínok és fájdalmak. Esi a munkád is megszűnik...

• Barcsak tudnek valamilyen szert ellene. Ez az uto életmodom következménye. Ha tudnád, mily rosszul érzem magam...

• En mondok Neked egy szert, amelyet az orvos is elbir.

ANUSOL - Magisztréri fájdalomcsillapító és szexuális stimuláló

Aranycser ellen

ANUSOL

Hitler beszédét a Sportpalastból az amerikai adóállomások is közvetítették. A beszéd mindenütt nagy szenzációt keltett és az amerikai lapok külön kiadásokban számoltak be róla.

KNOX HADÜGYMINISZTER A TORPEDÓROMBOLÓK ATADÁSARÓL

Newyorkból jelenti a DNB: Salt Lake Cityből közli, hogy Knox amerikai miniszter, aki a nyugati partvidéken ellenőrző körúton tartózkodik, az Angliának átadott 50 torpedórombolót „ritka és rendkívüli” tranzakciónak nyilvánította.

KANADÁBAN MÁSODIK HADIKÖLÖSYÖNT BOCSÁTANAK KI

A kanadai hadikiadások oly mértékben növekedtek, hogy egy második hadikölcsön kibocsajtása vált szükségessé. Kanada nagyobb városai felett repülőgépek jelentek meg, amelyek röpiratokat dobtak le és úgy hívták fel a lakosságot a hadikölcsön jegyzésére. Ruhysen, kanadai hadügyminiszter külön felhívást bocsátott ki, melyben bejelenti, hogy a haza védelmét csak nagy hadikiadások árán lehet biztosítani.

(Rador)

A német sajtó szerint Amerika feladta semlegességét

„A tengely Európa gazdasági jólétét akarja, az USA csak a magáét”

Berlinből jelenti a Stefani ügynökség: A Deutsche Allgemeine Zeitung hangsúlyozza, hogy Roosevelt elnök

felhasználta a kínálkozó alkalmat, hogy az Atlanti óceánon támaszpontokat kapjon.

Ez a jó alkalom Anglia gyengeségét bizonyítja és az Egyesült Államok természetesen sietett ezt kihasználni, hogy a nyugati féltekén biztosítsa hegemoniáját, oly módon, hogy ennek ellenében mindössze

néhány ócska torpedórombolót adott.

Az a tény, hogy Anglia elfogadta ezt az árat, azt bizonyítja, hogy flottája rendkívül rossz helyzetben van. Világos, folytatja a lap, hogy

ezzel az üzletkötéssel Amerika feladta semlegességét.

Ötven torpedóromboló, fejezi be cikkét a Deutsche Allgemeine Zeitung,

semmilyen sem változtatja meg a brit világbirodalom sorsát,

amelynek összeomlása egészen közeli.

ROOSEVELT ELLENJELÖLTJE DIKTATORIKUS CSELEKMÉNYNEK TARTJA AZ EGYEZMÉNYT

Newyorkból jelenti: Welkie köztársasági elnökjelölt hozzájárul Roosevelt határozatához, azonban megjegyzi, hogy

ha az elnök a demokrácia védője gyanánt akar szerepelni és annak is akar feltűnni, miért választ despótikus, diktatorikus megoldásokat?

AZ UNIO BLOKAD ALATT AKARJA TARTANI DELAMERIKÁT

Rómából jelenti: Virginio Gayda, a Giornale d'Italia főszerkesztője összehasonlítja az amerikai gazdasági újjászüléti tervet a tengelyhatalmak elgondolásával és leszögezi, hogy

a tengely egész Európa jobb gazdasági jövőjéért küzd, míg Amerika a saját gazdasági

blokája alatt akarja tartani a délamerikai államokat.

Az USA-nak arra kell gondolni, hogy a háború végén Japán is döntő hatalommá válik keleten és a délamerikai államok fel fognak szabadulni az amerikai gyámság alól, hogy terményeiket európai piacokon is elhelyezhessék.

Kölcsönös tiszteletre int a budapesti rádió

Nyugalom szükséges az átkötözések végrehajtásánál

A budapesti rádió közli: Románia és Magyarország között a viszonyt új alapokra fektetjük. Bizzunk abban, hogy a kölcsönös tisztelet és megbecsülés érvényesül az átadásnál is.

Felesleges és káros a román területen maradt magyar lakosság között a hamis hírek terjesztése és felesleges, hogy egyesek gyorsan megváltoztassák lakóhelyüket, mert így csak esetleges romlásnak teszik ki vagyonukat. Ne feledjék el, hogy másfél év áll a rendelkezésükre és akkor cselekednek helyesen, ha nyugodtan megvárják az illetékes helyről származó tájékoztatásokat.

Az igazságügyi tisztviselők további intézkedésig kötelesek helyükön maradni

Bucurestiből jelenti: Gruiu igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az átengedett területek teljes igazságügyi személyzete további parancsig helyén marad és segít a kiürítési munkálatokban. Aki bármilyen ürüggyel szolgálati helyéről eltávozik, súlyos kihágást követ el és súlyos büntetésben részesül.

ERDELY ÉSZAKI RÉSZÉNEK VISSZACSATOLÁSA A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ ELŐTT

Budapestről jelenti: A magyar képviselőház tegnap Erdély északi részének visszacsatolása alkalmából ünnepi ülést tartott, amelyen nemcsak az összes miniszterek és képviselők megjelentek, hanem a karzatok is zsufolásig megteltek közönséggel.

Az ülést Tasnády Nagy András, a ház elnöke nyitotta meg, aki szeretettel üdvözölte a visszatérő magyarokat, majd köszönettel emlékezett meg a tengelyhatalmokról.

A ház elnöke után Teleki Pál gróf miniszterelnök emelkedett szólásra, még pedig nem szokott helyéről, hanem arról a helyről, ahol 1920 november 13-án beszélt, amikor a képviselőház elfogadta a trianoni békeszerződés becikelyezéséről szóló törvényjavaslatot. A miniszterelnök is

a legnagyobb köszönet hangján emlékezett meg a baráti érzelmi tengelyhatalmokról

és annak vezetőiről, akik a súlyos helyzetben is időt szenteltek arra, hogy a délkeleturópai kérdést elintézzék. Teleki Pál gróf miniszterelnök bejelentette, hogy az Erdély északi részének visszacsatolásáról szóló törvényjavaslat még ebben a hónapban a képviselőház elé kerül. A képviselőházba behívják az erdélyi magyarság képviselőit éppen úgy, mint annak idején a Felvidék visszacsatolása alkalmával tették.

— Az eredmény — fejezte be beszédét a miniszterelnök — olyan volt, hogy jogunk van örülni.

(Rador)

Lemondott a japán tengerészeti miniszter

Tokióból jelenti: Joshida japán tengerészeti miniszter lemondott, mert az egész haditengerészet követelte távozását

(Rador)

„Rövidesen eltűnnek a vérzivatarok” mondotta a Szentatya az Actio Catholica évfordulói ünnepén

Rómából jelenti: Az olasz Actio Catholica mozgalom, az újjászüléti Itália egységét megteremtő lelki egység történelmi jelentőségű szervezete most ünnepelte a mozgalom háromnegyedszázados évfordulóját. A vezető olasz egyházi és világi vezetők kihallgatáson jelentek meg XII. Pius pápánál, aki beszédében rámutatott azokra az örök emberi értékekre, melyek a különböző eszmeáramlatok sod-

rában sem veszíthetik el jelentőségüket s amelyekért mindenkor küzdeni kell, a legnagyobb áldozatok árán is. A Szentatya a család, a közeleti erkölcs, az államrend és a nemzetközi kapcsolatok megővése mellett az ifjúságvédelemről is beszélt. Beszéde végén ama reményét hangsúlyozta, hogy rövidesen eltűnnek a vérzivataros felhők Európa egészéről s elkövetkezik a béke építő korszaka.

CSERESZNYE

Irta: KOSÁRYNÉ RÉZ LOLA

— Hát még mit nem! — ripakodott a kerítés mögött féllábon álldogáló toprongyos gyerekre Szusztáné és csipőre tett kézzel pihent meg a cseresznyeszedésben. Ebből aztán nem eszel! Egy szemet sem. Még hogy kéni mersz! Ez piacra megy, a városba, ahol csupa bányatanácsos urak feleségei vásárolnak. Cseresznyehúsnak veszik meg, télire, vagy feladják szép üveg-táiban asztalra, a vendégeiknek. Nem neked való az, gyönyör!

Elfordult. Nácó két kézzel fogta a kerítés léceit és nem ment tovább. Nézte nagy szemmel a cseresznyefát, a ruháskosárra gyűlö piros gyümölcsöt.

Egyik oldalán Szusztáné szidta, másik oldalról az anyja kiabált:

— Jöszte már, Nácó! Ötözni kell, a városba megyünk, tudod, a méltóságos urat megköszönteni!

Minden évben, ilyenkor, nyár elején, megindult a bányatelepekről a sok vajúr, asszonyokkal, gyerekekkel, felköszönteni a méltóságos urat. Nem parancsolta senki. Maguktól mentek. Szerették. Pontosan megkapták a pénzüket, a lisztet, krumplit. Nem akadt egyetlen ember, aki a mostani bányaigazgatót reszrehajlással, vagy ferde gazdálkodással valóda volna. Tudták még azt is, mi történik a sok liszteszakkal, ami halomra gyűlik: eladja s abból tartja fenn a zárda-iskolát. Ingyen tanul benne a bányászgyermek. Mikor pedig tűz volt a bányában, lement oltani s leperzseli szakállal, de győzelmesen jött ki. Letiporták a tüzet, mielőtt emberéletben kárt tehetett volna.

Kell is, hogy kérjék Istent: tartsa meg őt sokáig. Elég öreg már, ég őrizzen tőle, hogy meg találjon halni s más jöjjön helyette. Ritkán akad ilyen ember. Igaz, nem titkolja soha, hogy ő is szegény gyermek volt, tudja hát, mi a szűkölködés.

Nácókék csak az ősszel költöztek ide valahonnan a túlsó hegyek közül. Most először indultak a többiekkel megünnepelni a méltóságos úr születésnapját ők is. Anyja, apja, kis húga, meg Nácó.

— A szomszédok már mind készen vannak! — szalad oda Annus. — Gyere, mert elkészünk, aztán mehetünk egyedül.

— Nézd... a cseresznye! — mondta megbabonázva Nácó. De Annus már semmit sem láthatott. Szusztáné kosara teli lett. Befedte kendővel, bevitte a fiával az udvarra, ott feltették a szekérre s indultak.

— Indultak Nácó meg a többiek is. De gyalog a rettentő nagy porban, melegben. Anyjuk cipőt húzatott velük s ő is felhúzta a csizmát, de már a határban leült az egész menet az útszéltre s azontúl vállra akasztott lábbelivel gyalogolt.

— Már csak nem vet meg bennünket így sem a méltóságos úr — vélték a tapasztaltabb vajúrok. — Melegben nem jó a cipő. Hiszen neki is van lába, minden úrnak van, nemcsak a szegény népnek s azokat is szorítja néha a lábbeli.

Igy értek a városba. Betértek előbb a templomba, hogy szívből imádkozzanak egyet, megpihenjenek, leüljenek kissé és az öreg Kropacska igazat mondhasson szónoklatában.

— Mélyen tisztelt Méltóságos úr! Az Isten házából jövünk, ahol imádkoztunk a méltóságos úr életének a meghosszabbításáért...

Amint a városon sorjázott végig a menet, ott látták a piacot s a piacon Nácó meglátta Szusztánét a cseresznyével. Nagyot nyelt. Száraz volt a torka... ha csak egy szem cseresznye lehetne az övé... De valami pirosnadrágos hajdú alkudozott reá. És hiába forgatta hátra a nyakát még az uccasokról is. Bizony nem kapott a cseresznyéből, csak az anyja lépett a sarkára véletlenül s nagyot lökött bosszúságában rajta.

— Eridj, te! Van is nekem kedvem még majd a te lakodalmonon táncolni!

A kamaraház előtt rendezkedtek, sorbaálltak. Izgatottak voltak. Elöl mentek a vajúrok, aztán az egyéb férfiak. Mögöttük a többi.

Nagy, hívós folyosóra jutottak. Nagybajuszú hajdú nyitotta a kaput. Nácó úgy meijedt tőle, hogy legszívesebben elbujt volna valahová. De az anyja kézenfogta.

Akkora terem nyílt előttük, mint valami templom. A terem végében asztal volt. Az asztal mellett állt a méltóságos úr, zsinóros ruhában, szép ősz fején ragyogott a betűző napugár.

Oldalajtó nyílt valahol és Nácó egyszerre csak gyönyörű arnyas kertben találta magát. Akkora vadgesztenyefák voltak ott, hogy mindnyájan elérhettek az árnyékában. Az egyik vadgesztenyefa alatt hosszú asztal állt a férfiaknak, borospoharakkal. Egy másik asztalnál az asszonyok ütek le, kalácsot meg kávét kaptak. A

Amerikai lap élesen bírálja Rooseveltt politikáját

Az Egyesült Államoknak bele kell nyugodniok az angol birodalom összeomlásába

Newyorkból jelentik: A Saturday Evening Post Rooseveltt külpolitikai vonalvezetésének megváltoztatását követeli, nehogy az USA belesodródjék a háborúba. Amerikát ma már egy ötödik hadoszlopnak tekintik, mert

Roosevelt szerint az egyetlen út Amerika megvédésére, — Anglia megsegítése.

Rooseveltnak ez a politikája eredményezte, hogy Olaszország, Németország és Japán ellenségeivé váltak Amerikának anélkül, hogy eddig még bármit is tettek volna Amerika ellen, vagy anélkül, hogy az USA tett volna bármilyen hadviselő gesztust ezen országok ellen.

Háború, amelyben a fegyverek még nem szólnak, de az érzések már igen.

Amerika megtámadta Hitlert személyében, különböző nyilatkozatok útján és segítségére sietett a tengely ellenségének: Angliának. Sem Amerikának sem Angliának nem áll módjában, — fűzi hozzá az amerikai lap, — hogy meg tudja akadályozni Németország előretörését Európában és az USA-nak bele kell nyugodni abba, hogy Németország birtokba vette Európát. Ezen a tényen pedig változtatni nem lehet, akár magával hozza ez az angol birodalom összeomlását, akár nem.

(Rador)

Amerika nem tűri a távolkeleti egyensúly felborítását

Japán visszavonta az Indokínának küldött ultimátumot

Washingtonból jelentik: Cordell Hull, amerikai külügyi államtitkár hosszabb nyilatkozatot adott a sajtónak és leszögezte, hogy az utóbbi hónapokban úgy az amerikai kormány, mint a japán és más kormányok nagy erőfeszítéseket tettek a Csendes óceáni status-quo fenntartására, főként, ami Hollandiáért és Francia-Indokínáért illeti. Az államtitkár kijelentette, hogy a washingtoni kormány nem ad hitelt azoknak a szállongó híreknek, amelyek esetleges Francia-Indokína ellen irányuló japán akcióról terjedtek el. Abban az esetben azonban, ha ezek a hí-

rek bebizonyosodnának, úgy az amerikai közvélemény nagyon

komoly következményeket vonna le a japán néppel és annak kormányával szemben.

Meg nem erősített hírek szerint Japán visszavonta azt az ultimátumot, amelyben követelte, hogy japán csapatok átvonulhassanak Francia-Indokína területén. Ennek az eseménynek következtében a francia indokínai japán konzulok közölték, hogy az ott lakó japánoknak nem kell eltávozniok Hanoi szigetén újabb francia-japán tanácskozások kezdődtek

gyerekek csak tátották a szemüket-szájukat. Hát velük mi lesz?

... Lenn a piacon pedig Szusztáné kevélyen mondta a hajdúnak:

— Én pedig nem adom olcsóbban egy fillérrel sem, tudja?

— Hát, ha nem adja, hozzuk — mondta a hajdú.

— Az egész kosárral?

— Az egész kosárral.

Szusztáné megfogta a kosár egyik fülét, a fia a másik fülét és mentek. Hamarosan észrevette, hogy nemcsak ők viszik a cseresznyét arafelé. Még vagy három asszony jött, ki hátikosárral, ki egyébbel.

— De nagyon sok befőttet akarnak főzni valahol!

A hajdú nem felelt. Ment előttük. Magas kertfalhoz értek. Kinyitott egy belévágott ajtót. Bementek.

Rengeteg orgonabokor sövényen túl, nagy füves téren gyerekek játszottak. Kint a bárány, bent a farkas, meg búvócskát. Fehércarú kisasszony tapost elgyet, mikor meglátta a hajdút a cseresznyés asszonyokkal.

— Gyerekek! Itt a cseresznye!

A kosarakat sorra letették. A fehércarú kisasszony nekigyürkőzött és mérte a cseresznyét két tenyérrel, kalapba, köténykébe, bőven. Jöttek a gyerekek rikkantgatva, kipirult képpel, boldogan.

Szusztáné csak meresztette a szemét. A hátikosaras asszony cseresznyéje már elfogyott... most az övé következett. S lám! Ki kapta az első marokkal, megtéve?

— Akármilyen legyen, ha nem Nácó ez, a toprongyos!

Ő volt. Ráismert a cseresznyére. Valami csodálatos fény lobbant fel a kék szemében és szeplős orra nekivörösödött, amint magához szorította a teli kalap cseresznyét és szaladt, vállán lógó cipőjével a bokrok közé, hogy békén ehessen.

Mind-mind a cseresznyét a gyerekek kapták. A méltóságos úr és leánya végigmentek a gyermekek közt. Itt megsimogatták egynek a fejét, ott megkérdezték valamelyiktől, ki az apja, anyja. Nácónak tele volt a szája, szólni sem birt. Csak nézett fel rajnk, meleg szemmel, hálásan.

Harmadnap Szusztáné újra ott állt a fa alatt. Az áldott fa újra teli volt érett gyümölcs-csel. A kerítésnél meglátta Nácókat. Félállbal állt, a léceibe kapaszkodva és nyalogatva a szájaszélét.

— Na! — szölt oda Szusztáné. — Ha már a méltóságos úr is adott neked belőle, hadd adjak én is! Fogd a kalapod!

És beleöntött egy fillért, jószívvel.

Vidáman nézhet a jövőbe ha megnézi! A Hőfőherke testvérifilmjét, egy teljes estét betöltő színes filmsoda, 2 órai nyugalom, szórakozás:

A nagy parádé Ferdinánd és a bika

Walt Disney színes filmjét Szembatfól a SCALA-ban

Öregek, fiatalok, nagyok, kicsinyek, jöjjetek és felejtsetek el gondjaitokat. 2 órai felejthetetlen élmény. Előadások naponta: 3, 5, 7, és 9.15 órakor. — Legfrissebb hetű Jurnál.

Pénteken utoljára: Willy Fritsch „A tegnapi éjszakai nő”

Jelentéktelen károkat okoztak Berlinben az angol bombavetők

öt angol torpedóromboló elsüllyedt

Radior hírszolgálati ügynökség jelentései

A német véderőfőparancsnokság a következő hadijelentést adta ki: Az utóbbi napokban haditengerészet egységei öt angol torpedórombolót süllyesztettek el. A szeptember 2-án jeltett két torpedóromboló megsemmisítésén kívül a német tengeralattjárók az Északi-tengeren három korszerű angol torpedórombolót süllyesztettek el és pedig az „Express”, „Ivanhoe” és még egy hajót. Egy német tengeralattjáró több felgyverzett kereskedelmi hajót süllyesztett el összesen 27.000 tonna árutalakkal, amelyek rés védőhajók kíséretében voltak. Szeptember 6-án harci repülőgépeink, valamint vadászpilótáink sikeres támadásokat végeztek repülőterek, repülőgépi ipari üzemek, továbbá egy halványgyár ellen. A rochesteri és weybridgei repülőgépi motorgyárak hangárjait és épületeit is találatok érték. A támadások során vadászpilótáink több légi harcra fordultak le, amelyekből győztesen kerültek ki. Az éjszaka folyamán négy egységünk támadásokat intézett Anglia keleti partvidékein kikötőberendezések, valamint repülőterek ellen és így számos helyen, mint Liverpoolban, Bristolban, Weymouthban, Pooleban, Bournemouthban, Tilburyban, Groat Yarmouthban és Hullban tüzeket okoztak. A brit kikötők előtt az aknák lerakása folytatódott. Az angol repülőgépek az elmúlt éjszaka folyamán újból a birodalom területe felett repültek el. A főváros elleni támadási kísérletük azonban sikertelen maradt, hála a légvédelmi készség éberségének. Az ellenség összesen 57 repülőgépet veszített, ezek közül ötvennegyvet légi harcban semmisítettünk meg, egyet éjszaka a légelhárító tüzérség lőtt le, kettőt pedig a földön semmisült meg. Tizenhét német gép hiányzik.

AZ OLASZ REPÜLŐK ÉLÉNK TEVEKÉNY-SÉGE A FÖLDKÖZI-TENGEREN

A Stefani iroda közli valahonnan Olaszországból az olasz hadsereg főhadiszállásának 90. számú jelentését:

Három cirkáló és két angol torpedónaszádót, amelyek az algeri partok mellett hajóztak, repülőgépeink bombáztak és két cirkáló nagykauberú bombatálat ért, amelyek következtében egyikük kigyulladt. Szeptember 3-án az Egei-tengeren megtámadtunk egy erősen védett ellenséges hajókaravánt. Az ellenséges léghaderő a hajókaravánnak szabad utat akart biztosítani és ezért hajnalban az Egei-tengeren levő és tengerészeti támaszpontjaink ellen támadást kísérelt meg. A támadást két ellenséges légitámaszponttal a gadurai és marizai repülőterek ellen, ahol két repülőgépet a földön érte a támadás. Egy ellenséges raj Scarpanot bombázta, ahol több ház megrongálódott és számosan a polgári lakosság közül megsebesültek. Vadászpilótáink és légelhárító ágyúink közbeavatása a támadást gyorsan visszaverte és hét ellenséges gépet lelőttünk, amelyek közül 3 gép összesen 8 tagu személyzetet elfogtak. Miután az ellenséget visszavertük, légi erőink ellentámadásba mentek át, amely reggel 7 óráig délután fél 6 óráig tartott. Az ellenséges vadászpilóták és légelhárító tüzérség közbeavatása ellenére, légi egységeink négy hajót súlyosan megrongáltak, öt ellenséges vadászpilótát pedig lelőttek. Két olasz repülőgépi nem tért vissza támaszpontjára. A többi repülőgépek személyzete közül is néhányan megsebesültek. Ugyanezen idő alatt támadást intéztünk a Caso-esatornában két torpedóromboló és egy cirkáló ellen és ebből a támadásból egy repülőgépi nem tért vissza. Északafrikában szintén élénk légi tevékenység folyt, amelyek során négy ellenséges repülőgépet lőttünk le, kettőt közülük légelhárító ágyúink semmisítették meg. Valamennyi repülőgépiünk visszatért. Keletafrikában a javellói repülőter elleni légitámadás során egy ellenséges repülőgépet biztosan lelőttünk, egy másik pedig valószínűleg szintén megsemmisült. A Vörös-tengeren egy bombavető repülőrajunk komoly sérüléseket okozott egy angol gőzösnek.

KÉTÓRANEGYVENPERCES LÉGIPIRADIÓ BERLINBEN

Berlinből jelenti a Stefani ügynökség: A szerdára hajló éjszaka angol gépek repültek el Berlin felett. Ennek következtében a légvédelmi riadó két óra 40 percet tartott.

A német vadászpilóták elűzték az ellenséges repülőket,

úgy, hogy azok bombáikat nem tudták ledobni. Az egyik ellenséges repülőgépi Magdeburg mellett a záró léggömbök hálózába ütközött és lezuhant.

TÖBB ANGOL BOMBA BERLINRE ZUHANT

Berlinből jelenti: Hivatalos forrásból származó hírek szerint számos ellenséges gép közelítette meg tegnap Berlint. Egy angol gépet, mielőtt Berlin fölé érkezett volna, a külvárosok légvédelme elpusztított. Több angol repülőgépi sikeresen eljutnia Berlin fölé és ezek két helyen dobtak gyújtóbombákat a főváros központjára. Egyik gyújtóbomba a Tiergartenben zuhant le és egy rendőrt megölt. A másik Berlin északi kerületében egy raktárépületet ért. Itt nem volt kár. Berlin északnyugati külvárosában egy lakóházat ért a bombatámadás, amíg egy délnyugati munkásnegyedben az angolok bombatámadása

Misztifikáció vagy plágium?

A más neve alatt megjelenő írások elég gyakoriak az irodalom történetében. Persze a legtöbbször szándékos hamisítás rejtőzik az ilyesmi mögött, úgy, hogy az úgynevezett misztifikáció a világirodalom büntetőjogi vonatkozásainak egyik legérdekesebb fejezetét adja. A plagizátor és misztifikátor között nagy a különbség.

Az előbbi egyszerűen elulajdonítja másnak a szellemi alkotását, míg a misztifikátor éppen ellenkezően, a saját munkáját adja ki idegen szerző neve alatt,

néha ideális, sokszor azonban nagyon s gyakorlati szempontoktól vezetve. Az e fajta esetek elbírálásánál azonban óvatosságnak kell lenniük, mert sokszor egyszerű névazonosság is félrevezetheti az embert.

Erre egyike a legérdekesebb példának, hogy vagy harminc évvel ezelőtt egy szaktalponn Ady Endre aláírással jogi fejtegetések jelentek meg és a költőről szóló egyik tanulmány meg is említette, hogy Ady fiatal korában jogi kérdésekkel foglalkozott. Csak később derült ki, hogy a szóbanlevő cikk szerzője a költő hasonló-névi unokabéce,

aki abban az időben ügyvéd volt Marosvásárhelyen és aki néhány hét előtt halt meg.

A KURUC DALOK ESETE

Az igazi irodalmi misztifikációra nálunk a legjobb példa a Thaly Kálmán által „felfedezett” és napvilágra hozott

kurucdalok esete.

Ezokról a szép énekekről, vagy legalább is nagy részükről Riedl Frigyes, a pesti egyetem kitűnő tanára mutatta ki, hogy hamisítványok, illetőleg Thaly saját alkotásai.

Sok esetben természetesen nagyon nehéz egy-egy ilyen álszerző munkájának valódi szerzőjét kinyomozni. Ebből viszont az következik, hogy néha ott is gyanúsán szimatolhatunk, ahol valójában semmi sem gyanús. Egy Hardouin nevű francia jezsuita tudós például azt bizonyította a tizenhetedik század elején, hogy a klasztrikus kor minden alkotása — talán csak Horatius és Vergilius egy-két munkájától eltekintve — közönséges hamisítvány. Ezt a tételt persze ma már nem fogadhatjuk el, bár Hardouin részletekkel is szolgált.

ISMERETLEN SHAKESPEARE-DRÁMA ÉS LUTHER SZÉLJEGYZETEI

A más neve alatt megjelenő munkák különösen az újkorban jöttek divatba. Ezek között

egy munkás halálát okozta és egy másik munkás megsebesült.

EHINSG FENYEGETI A GIBALTARI LAKOSSÁGOT

Madridból jelenti: A gibraltári erődből számos menekült érkezett Dálspanyolországba. Ezek elmondották, hogy

valóságos ucai harcok vannak az angol helyőrség és a lakosság között,

azonkívül pedig Gibraltár teljesen el van zárva a külvilágtól és éhség fenyegeti az ott levőket.

SVÁJC ENGEDÉKENY AZ ANGOL HATÁRSÉRTÉSEKSEL SZEMBEN

Berlinből jelenti: Német hivatalos jegyzék nagy megütözéssel állapítja meg, hogy a svájci sajtó és a svájci hivatalos körök megváltoztatták álláspontjukat az angol repülő által elkövetett határsértésekkel szemben és

engedékeny és kibívásokat kereső hangokat ütnek meg Anglia érdekében.

A német hivatalos közlemény szerint ez a feljegyzés Svájc eddig kinyilatkoztatott semlegességére igen rossz fényt vet.

ISMÉT ATREPÜLTEK SVAJCON AT ANGOL REPÜLŐK

A svájci vezérkar hivatalos jelentést adott ki, amely a következőket tartalmazza: Szeptember 4-éről 5-ére éjszaka idegen repülőgépek éjféltájban különböző pontokon megsértették a svájci légitér semlegességét. A repülőgépek kelet felé haladtak át az ország felett, majd rövid idő után északkeleti irányban visszatértek.

kitűnt találekonyásával az a Hermann Kyrieleis nevű németországi polgár, aki kissé fogyatékos szellemi képességei ellenére is

nagyon jól értett Luther irásának utánzásához.

Egész sor régi könyvet látott el ilyesformán Luther „eredeti széljegyzeteivel” — és e kötetek közül hármát még ma is mutogatnak a berlini bűnügyi múzeumban.

Ehhez hasonló mulatságos hamisítást eszelt ki a század elején egy londoni könyvkereskedő húszszentendős fia, aki

az üzlet pincéjében „ismeretlen Shakespeare-drámát” fedezett fel. A szakemberek egyik-másika is elhítte a mesét.

Az egyik színház elő is adta a darabot, amely azonban a „nagyszerű szerző” ellenére csúfosan megbukott.

Az irodalmi misztifikáció eseteire egyébként még számtalan példát hozhatnánk fel, ehhez azonban szűkeik az újsághasábok. De két kedves história még mindenképpen ide kívánkozik.

Az egyik Prosper Mérimée-nek, a múlt században élt híres francia írónak nevéhez fűződik. Mérimée egy alkalommal nagyobbn külföldi útra készült, azonban hiányzott az ehhez szükséges pénze. Erre elhatározta, hogy először kiadja útjélményeit és az így megkeresett pénzéből indul majd el útjára. A merész kísérlet sikerült, Mérimée egészen szép összeget szedett össze, azután pedig nyugodtan elutazott Görögországba.

A „csalást” néhány év múlva, jobb viszonyok közé kerülve, maga a „bűnös” leplezte le.

HARMINCEZER FRANK HALLGATÁSI DÍJ

Sokkal bonyolultabbak azok az események, amelyek Samson, a híres párisi hóhér emlékirataihoz fűződnek. Balzac annakidején kiadta Samson állítólagos emlékiratait, amelyek azonban a valóságban hamisítványok voltak. A turpisság akkor derült ki, amikor

1863-ban megjelentek a „valódi” emlékiratok.

Kiadójuk a hóhérdinasztia utolsó tagja volt, aki ezen a könyvön igen sokat keresett.

Most jön azután a dolog csattanója: évtizedekkel később kiderült, hogy ezek az emlékiratok is hamisítványok, szerzőjük pedig egy újságíró volt, aki az elszegényedett és lezüllött „utolsó Sámsonnak”

a hallgatásért harmincezer frankot fizetett,

CAPITOL MA A POLLO

ÖRDÖG ES FRUSKA

Egy film tele szentimentális és drámai cselekménnyel. A főszerepekben: Priscilla, Rosemary és Lola Lane, Gale Page, John Grafield
Rendezte: Kertész Mihály

ELSŐ KALAND

Susanne Kerckhoff ismert regénye nyomán.
A főszerepekben: Ilse Werner, Johannes Riemann

HIREK

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhöz való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolcvan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak házhöz való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

23—10 és este 10 óra után: 28—15.

Tetszhalottak

Befalazott kút lett a lelmem. És tetszhalott lepkék ilnek a víz színén: dúlt álmaim raja. Elszállt idők pora fakul a szétárt szárnyuk holt színén.

Se hang, se fény, se ének, se kürtészó nem hatol be, csak üres, csüggeteg csend és vak sötét. És mint álomkóros, a kút peremén a fájdalom mereng.

S mégis néha, éjjel, vagy tavaszkor, ismeretlen szellő rezzen a vízen, oly elveszón s réveteg, mint fülledt fű, ha messze zúgó jégesőt izen.

S ilyenkor a tetszhalott pillangók szárnya megremer a holt víz tetején s ha egy percere is csupán: szemükben felriad bután a céltalan remény.

Tihaméry András.

— Görögországban békés termelő munka folyik. Athénből jeleltik: Attolia című újság azt írja, hogy Görögország részvesz a szmirnai, várnai és bécsi mintavárosok és ez azt bizonyítja, hogy a súlyos európai helyzet közepette is, békés termelő munkát folytat az ország. A lap kiemeli, hogy az idej, Szalonikiban megrendezendő mintavásár igen nagy sikerűnek ígérkezik és bizonyossá teszi a görög ipar és kereskedelem öntudatos munkájának.

— Németországba szállítják a lengyelországi németeket. Krakóból jeleltik: A Warschauer Zeitung jelentése szerint a lublini németek első csoportja kedden elindult Warthau felé. A lap szerint naponta egy vagy két vonat szállít közel 150 családot a lublini körzetből német területre, úgy, hogy a 32.000 német (mintegy 8000 család) elszállítása október 20-ig befejeződik. Az első szállítmánnyal öt német községből származó mintegy 500 személyt szállítottak el, akik kocsikon jöttek az állomásra. A lublini körzetből Warthau környékére szállított és szállítandó németeket lengyel paraszttal helyettesítik Wartergau vidékéről. A lengyelek Lublinban teljesen felszerelt gazdaságokat fognak érintetlenül találni, hasonlóképpen az elköltöző németek is készen felszerelt gazdaságokba kerülnek bele. (Rador.)

— Ingyen szállítja a CFR a menekülteket. Bucurestiből jeleltik: A CFR vasútigazgatóság ingyenes szállítást engedélyezett az átengedett területekről szóló menekültek részére és pedig úgy személyszállításra, mint poggyászaik és háztartási cikkeik szállítására vonatkozóan. Ezzel kapcsolatban a vasútigazgatóság rendelkezést bocsátott ki, amelynek értelmében részletesen ismerteti, hogy a szállítások azonos feltételek mellett történnek, mint a beszarabiai és bukovinai menekültek esetében.

— Ismeretlen nő öngyilkossági kísérlete. Temesvárról jeleltik: Horváth Tódor temesvári lakos, amint tegnap a Bega-parton hazafelé igyekezett, a vízben észrevett egy nőt, aki kétségbeesetten igyekezett felszínre tartani magát. Horváth nyomban segítségére sietett és a partra húzta. Közben az ismeretlen nő elvesztette eszméletét, majd az előhívott mentők a Bega-szanaszatóriumba szállították. A rendőrség feltevése szerint az életunt nő öngyilkossági szándékából a Bega-ba vetette magát. Semmiféle igazoló iratot nem találtak nála és ezért vizsgálat indult személyazonosságának megállapítására.

— Jugoszláv és albán hajók összeütközése. Belgrádból jeleltik: A DNB közli, hogy a Slavia nevű vitorlás hajó Cattaro közelében összeütközött az Albania nevű hajóval. A vitorlás hajó néhány perc alatt elsüllyedt, de legénységét sikerült megmenteni.

— Veszedelmes betörőbanda teleplezése. Budapestről jeleltik: A hét közepén fogta el a rendőrség Pap János rovtomultú soffőr betörőbandáját, amelynek tagjai Sziva József és Raposa János voltak. Most a rendőrség a bandának még két tagját fogta el: Pap Józsefet, a bandavezér fivérét és Letter Ödönt. Letter valamikor hivatalos betörő volt, de újabban orgazdasággal foglalkozott. Augusztatelepi lakásának udvarán elásva rengeteg ékszert találtak. A banda tagjai újabb nagyszabású betöréseket ismertek be. Ők fosztották ki özvegy gróf Wenckheim Lajosné, dr. Sebestyén Károlyné, dr. vitéz Pintér Géza ügyvéd és Hasia Sebestyén perzsa kereskedő lakását és ők törtek be a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségébe is. Mintegy 150.000 pengő értékű árut és pénzt raboltak össze.

— Rablótamadás a Hármashatár-hegyen. Budapestről jeleltik: Gabner Gizella magántisztviselő panaszt tett a főkapitányságon ismeretlen tettes ellen, aki a Hármashatár-hegyen vasárnap este elrabolta tőle fényképezőgépét. Gabner Gizella két barátjánál sétált a hegyen, fényképezte barátját. Egy suhanc azonban kikapta kezéből az értékes gépet és elszaladt vele. A rendőrség keresi a rablótamadót.

(—) Vadászegyesületek figyelmébe. Loichita Eutim dr. városi gazdasági tanácsnok, mint vadászati felügyelő felszólítja az összes vadászati társaságokat és vadászegyesületeket, hogy vadászterületi bérleteikre, személyzetükre vonatkozó és egyéb irataikat tíz napon belül nála a városháza első emeletén bemutassák. Azokat a vadászati társaságokat és vadászegyesületeket, akik ennek nem tesznek eleget, a törvényes következményekkel, esetleg beszúntással sújtják.

BÉRCZI-íele

gyors és gépiró szakiskola

Tökéletes irodai és bank-kiképzés elsőrendű gyakorlati szakemberek vezetésével. Beiratkozások szeptember 10-ig, naponta 9—12 és 16—20 óra között. TIMISOARA, IV. Piata Kültl 1.

(—) Athelyezések. Gyárfás István temesvári törvényszéki albirót áthelyezték a kolozsvári törvényszékhez, Serbán Jánost, a temesvári mezőgazdasági kamara főtisztviselőjét, pedig a marosvásárhelyi mezőgazdasági kamarához helyezték át.

SUGARAK A MULTBOL

Herczeg

Herczeg Ferenchez a múlt század utolsó éveinek egyikében beállított egy úriember.

— Uram, én feltaláltam a kormányozható repülőgépet.

Herczeg szót se szólt, csak felvette felöltőjét. A feltaláló elámulva nézett rá.

— Nem tetszik a rajzaimat megtekinteni? Hova méltóztatik menni?

— A Gellérthegyre... önnel!

— Velem?

— No, igen, repülőgépen. Ha felvisz oda, akkor elhiszem, hogy feltalálta a kormányozható repülőgépet...

Akkor az egész ország mosolygott ezen a kis történeten. Anyyra a mesék világába tartozott repülőgépen felszállni a Gellérthegyre.

Gárdonyi

Gárdonyi Géza szűkszavú ember volt. Nem igen dicsért.

Amikor a „Bor” című darabját előadták, szinte tudomást se vett a nagy sikerről. Bement másnap a megszokott kávéháza, rágyújtott a makrapipára, szó nélkül füstölgetett, mint rendesen.

Jött a rendes asztaltársaság, Rózahegyi Kálmán, akinek nagy sikere volt a Bor premierjén.

— Jó napot, író úr!

Gárdonyi ránézett, aztán kezét nyújtotta feléje és annyit mondott:

— Legyünk pertük, Szervusz.

HENRY FORD az asszonyi hivatásról

Henry Ford amerikai autógyáros, aki életének munkájával, gazdasági eszméinek zsenialitásával korunk egyik jelentékeny vezéralakjává nőtt és a családi életet a legtisztább keresztény hagyományoktól áthatott elvek alapján gondolja el. Egy amerikai újságíróval folytatott beszélgetéséből — amelynek tárgya a korszellem volt — vesszük a következő figyelemreméltó megállapításait:

— Férjnek és feleségnek — ahelyett, hogy mint újabban szokás, egymással versengenek — meg kell tanulniuk a társas munkát. Ha a férfi és a nő egymással társulva dolgozik, egy lélekkel egy akaratral, bizonyos dolgokban sokkal nagyobb eredményt fognak elérni a megszokottnál, mint amikor mindegyik fél a maga szabályai szerint munkálkodik, sokszor egymással teljesen ellenkező felfogással és gyakorlattal. A férfiaknak és nőknek a munkában való teljes és tökéletes társulásból sok új lehetőség származhat.

— Nekem ebben tapasztalatom és gyakorlatom van — folytatta Ford — egyre jobban és jobban társulok munkámban a feleségemmel, mert meggyőződésem, hogy egy nőnek és egy férfinak a jó eszméi egyesítik, sőt egyé teszik az ellentétes intelligenciákat. Ilyenformán eszméink megtartják azt és csakis azt tartják meg, ami lényeges.

— Az asszony sok időt szentelhet haszonra az élelmezés kérdésének megoldására. A jó táplálkozás nélkülözhetetlen az egészségre, de sajnos az asszonyok legnagyobb része — pedig ez kizárólag az ő feladatuk — nem foglalkozik eleget a konyhaművészetrel. A rossz táplálkozás sok betegségnek és sok szellemi gyengeségnek az oka. Rosszu választott és rosszul elkészített ételek igen súlyos következményekkel járhatnak.

— Amikor a helyes táplálkozásról beszélek, a táplálkozásunk az egészségre, a szellemre, a jellemre, a munkaképességre való döntő befolyásra célozok. Mindnyájan szeretnénk úgy megőregedni, hogy vidámak, életerősek maradjunk. De ezt első sorban a helyes táplálkozással érjük el. Ennek a gondolatnak gyakorlati megvalósítása olyan program, amelyet minden asszony magáévá kell, hogy tegyen.

(—) HATVAN LEI A ZSIR ÁRA. Tegnap reggel megjelent számunkban nyomdatechnikai hiba folytán a zsír újonnan megállapított kilónkénti árát tévesen nyolcvan leiel közöltük. Ezt most helyesbítjük azzal, hogy az árellenőrző bizottság a zsír árát kilónként az eddigi ötvennyolc leiről hatvan leire emelte föl.

— Nagyváradon felfüggesztették a hústalan napokat. A nagyváradi polgárőrség parancsnoksága még a magyar honvédsapokat bevonulása előtt a hatóságokkal egyetértésben elhatározta, hogy a szerdai és csütörtöki napra vonatkozó húsfogyasztási tilalmat felfüggeszti. Szerdán és csütörtökön a hentesek és mészárosok szabadon vághatnak és a pénteki napra a közönség elláthatta magát hússal.

— „Kétféjú gyufa” Angliában. A „Daily Express” című londoni lap javaslatára és tekintettel a nagy fahányra, az angliai gyufagyárak a jövőben csökkentik a mennyiséget, de a piacra kerülő gyufaszálak mindkét végét be fogják vonni foszforral, úgy, hogy minden egyes szálal kétszer is használható lehessen.

(—) A temesvári zsidó fiútanonc iskola I. és II. osztályában a beiratkozások szeptember 10-ig tartanak. A bélyeggel ellátott és tanoncszerződéssel felszerelt beiratási kérvények naponta 10—12 óráig adhatók be a zsidó kereskedelmi liceumban az igazgatóságnál.

Napoleon egyik híres államférfia mondotta: Az emberek annyit hazudnak, hogyha minden hamis szavuk egy tégladarabbá válna, fel lehetne építeni velük Babel-tornyát.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Trifunyas Radu kereskedő Lajos nevű fia, Hager János asztalos Margit nevű leánya, Catau Alexandru földműves Alexandru nevű fia, Besinger Lajos kereskedő Hilddegund Christl nevű leánya, Irhas Vichentie vasmunkás Vichentie Aurel nevű fia, Bozianu Mihai Virgínia nevű leánya.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következők halálozását jelentették be: Jäger Anna háztartásbeli hetvennyolc éves.

Szerkesztői üzenet. H. F. Ramna. A bánsági méhészegylet címe a következő: Asociatia Cultivarea Albinelor din Banat. Timisoara I., Str. Vlad dela Marina No. 3. Ami pedig az ön által megrendelt árut illeti, érdeklődünk a cégnél, ahol közölték, hogy a cég az árut külföldről rendelte meg és az előreláthatólag csak szeptember végén érkezik meg.

— Cáfolták Tardieu volt francia miniszterelhalálának híret. A Havas iroda jelenti: Antardieu haláláról szóló hírekkel kapcsolatban a „La Montagne” című lap a megszállt területek-érkezett híradás nyomán közli, hogy ez a hír nem felel meg az igazságnak. Ugyanez a lap a Misageróban megjelent táviratot közli, amely szerint Tardieu egy klinikán van.

(—) Püspöki helynök Kolozsvárott. Márton An erdélyi püspök kolozsvári püspöki helynöké Sándor Imre kanonokot nevezte ki. Vele együtt Gajdáczy Béla prelátus és Kröbl Árpád lelkiváltórnok működnek majd a kolozsvári püspöki helynökségi irodában.

(—) Beszűntették a Temesvár és Nagyvárad közti gyorsvonatokat. A vasúti igazgatóság bebiztosította a Temesvárról 12.10 órakor Nagyváradra induló és a Nagyváradról 14.25 órakor Temesvárra érkező gyorsvonatokat. Ezek a gyorsvonatok már Temesvár és Arad közt sem járnak.

— Kolozsvárott ismét a Bethlen György gróf emléke alatt álló Magyar Párt működik. Kolozsvárról jelentik: A változott viszonyok következtében a Magyar Népközösség, amely eddig Bánffy Miklós gróf elnöke alatt működött, megszűnt és Bethlen György gróf a Magyar Párt volt elnöke ismét életre hozta a két éve szünetelő Magyar Pártot. A kolozsvári lapokban már Bethlen György gróf aláírásával jelent meg felhívás, amely nyugalomra és fegyverre inti a Magyarországnak átengedett területen élő magyarságot. Ezen a területen ezentúl a régi Magyar Párt az egyetlen politikai szerv. A Romániában levő magyar népközösségi tagozatok változatlanul tovább működnek.

A természet egy beszélő és két halló szervevel adott meg, ami arra tanít, hogy többet kell hallatnunk, mint beszélnünk.

Élmilliót lelt lopott a költő, hogy magának szobrot állíttasson

Közben ezer leíeseket osztogatott a munkásoknak, hogy emlékezzenek rá.

Bucurestiből jelentik: A maga nemében egészen különös lopási ügyben folytatnak vizsgálatot a fővárosi bünyűgyi hatóságok. Egy költő közel félmillió lelt tulajdonított el, csak azért, hogy

ebből az összegből saját magának szobrot állíttasson.

Néhány nappal ezelőtt Radulescu Petra, Olteita-út 136. szám alatt lakó úriasszony bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes behatolt lakásába, ott feltört az egyik szekrényt és abból 107.000 lei készpénzt zsákmányolt. A gyűmő már az első pillanatokban Stelaru Dimitrie 28 éves állandó lakhely nélküli költőre tereledőtt, aki az épületben többször is megfordult. Stelaru igazi bohém életet él, állandóan valamelyik barátjánál lakott és csak akkor evett, ha pénze volt. Ilyen körülmények között rendkívül nehéz volt előkeríteni, a detektívek azonban 48 óra leforgása alatt mégis megtalálták. A rendőrség emberei éppen jókor érkeztek, mert Stelaru egy gyárépület előtt állt és a

kijövő munkásoknak ezer leies bankjegyeket osztogatott.

Zsebében akkor még 390.000 lei készpénzt találtak. Arra a kérdésre, hogy miért ajándékozta a munkásoknak a pénzt, azt válaszolta: azért segítette őket, mert azt akarta, emlékezzenek, hogy egy nagy költővel találkoztál. A pénz eredetére vonatkozólag nem is próbált tagadni.

A rendőrségre történt előállítására után meglepő vallomást tett. Elmondotta, hogy már rég vágya volt magának szobrot emeltetni. Pénze azonban nem volt és miután tudta, hogy Radulescuné állandóan nagyobb összeget tart odahaza, betört a lakásába. Úgy tervezte, hogy a lopott összeg egy részét jótékony célra fordítja, míg a többit a szobor felállítására költi. Stelaru Dimitrie néhány héttel ezelőtt ismét a fővárosból és mislét távozott volna, egyik barátját megkérte, közölje a lapok szerkesztőségével, hogy nyomora miatt öngyilkosságot követett el. Valamennyi lap lekötölte a „sajnálatos esetet”, annál is inkább, mert Stelaru versei csaknem az összes folyóiratokban állandóan megjelennek. A „halott” az után napok múlva megjelent a kávéházban és jót mulatott azon, hogy a sajtót sikerült félrevezetnie. Mostani cselekedetét azonban a hatóságok nagyon is komolyan fogták fel, mert letartóztatták, majd átadták az ügyészségnek. Orvosi bizottság elé került, miután az „általános vélemény” hogy nem becsúszható.

Üres lakóhelyiségek bejelentése

Közöltük a polgármesteri hivatalnak az üres lakóhelyiségek bejelentésére vonatkozó hirdetményét. Ezzel kapcsolatosan a polgármesteri hivatal tegnap újabb közleményt adott ki, amelyben felszólítja a háztulajdonosokat, hogy a házaikban levő üres lakásokat és a bérbeadó hónapos szobákat a kerületi telekbirosgoknál jelentésük be. A polgármesteri hivatal hangsúlyozza, hogy a bejelentésre való felszólítás nem történik a lakások rekvirálása céljából. Az üres lakások és hónapos szobák jegyzékének felfektetésével a város vezetősége lehetővé kívánja tenni azoknak, akik Temesvárra költöznek, hogy rövid úton lakáshoz jussanak. A lakások bérbeadása a tulajdonos és a lakó közti megegyezés alapján, nem pedig rekvirálás útján történik.

A megdölgőltan feosegés emberleletekbe kerül.

(—) Kisasszony napi zarándoklat Máriaradnára. Szeptember 8-án, vasárnap Máriaradnán nagy zarándoklat lesz. A gyalogos zarándoklat, amelynek ma reggel kellett volna indulnia, technikai okokból nem indult, ellenben vasárnap reggel a zarándokok különvonaton indultak a kegyhelyre. A különvonat reggel félét órakor indul a jözsefvárosi pályaudvarról. Jegyeket erre a vonatra lehet kapni a Belvárosban a Missió irodában, a Gyár városban a Jaszenszky divatterekedésben, az Erzsébetvárosban a plébániahivatalban, a Jözsefvárosban a plébániahivatalban és a Compass kereskedésben és a Mehalában a plébániahivatalban.

Hogyan akarod, hogy más megörizze titkodat, amikor önmagad nem vagy titoktartó.

— Könyvszakértők és hítes könyvelők törlése. A könyvszakértők és hítes könyvelők testületének temesvári csoportja a következőket törölte a tagok sorából. Könyvszakértők: Balaga Teodor, Basch Lajos, Gruber László, Hermann Leó, Kirschner Ferenc, Klein Viktor, Klein Ernő, Klauber József, Lazar Livius, Lendvai Jenő, Lukács János, Pál Dezső, Spira Alfréd, Stein Sámuel, Schneer Adolf, Temmer Jakab, Totis Rezső és Weinberg Lipót. Ezenkívül számos hítes könyvelőt és segédkönyvelőt is töröltek.

(—) A kolozsvári színház és opera Temesvárra. Megírtuk, hogy a kolozsvári opera és a román nemzeti színház Temesvárra költözik. Ebben az ügyben tegnap Baran Coriolan dr. főpolgármester beszámolt Marta Alexandru dr. királyi helytartónak Livadaru kultuszminiszteri vezérigazgatóval személynesen és Budisteanu kultuszminiszterrel telefonon folytatott tárgyalásairól. A két intézmény átköltözése már megkezdődött.

Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg magát. Hogyan akarod, hogy mások elrejték titkodat, amikor te sem tudod elrejtani azt.

Postások és vasutasok áthelyezése

A különböző temesvári postahivataloktól a következő tisztviselőket helyezték át Erdélybe: Timár Aladár, Ábrahám György, Fogas Jenő, Matlak Antal, Sztojánovics József, Zahrandy Aladár, Csányi Vilma, Kummer Matild, Galgóczy Ilona, Ehling Anna és Petri Ernestin. Ugyancsak Erdélybe kapták áthelyezésüket Dringo Francisc és Hasdeu Gaspar tisztviselők, továbbá a következők áltiszták: Kiss Gyula, Enderle Béla, Vincze György és Jámbar András levélhordók. A más városokban működött postai alkalmazottak közül többek között áthelyezték Cserny Elemér postatisztviselőt Craiovárról, Mazaréan Pósa Erzsébetet Târgu-Jiu-ból, Fogas Dezső postai sófőrt Bucurestiből, Kovács Máttyás postai műszerészt Bucurestiből.

Ugyancsak áthelyeztek erdélyi városokba több vasúti tisztviselőt is. Az áthelyezettek között vannak: Wetzner János főellenőr és Récsányi Kálmán tisztviselő, akik Kolozsvárra, továbbá Gyenge Imre és Szőke Sándor tisztviselők, akik Nagyváradra kerülnek.

Elcsereíném

Kolozsvár, Pasteur ucca 10/c alatti UJ MODERN két szoba, konyha, előszoba és fürdő, stb.-ből álló

h á z a m a t

romániai házzal. Madin, Resita Str. Dragalina 40.

Mai házasságközvetítők

Állj meg egy accai házasság automatánál, dobj be néhány dollárt, húzd meg a fogantyút és kiesik egy fénykép, a hozzávaló személyi adatokkal, — ez Newyork.

Menj el egy házasságközvetítőhöz, közöld vele, hogy a menyasszony szép is legyen, jó is legyen, gazdag is legyen, mond még el egyévtől túlzott igényeidet is, szólj néhány odavetett szót arról, hogy legfeljebb csak utólag fizetsz és sürgésd a modern Krözus leányának bemutatását — ez Budapest.

Ugyanevett felvilágosodott korban élünk, semmi értelme tehát arra várni, hogy Amor nyilazza össze szívünket. Nem kell titkolnia a leánynak, hogy férjhez akar menni és nem kell elpirulnia a fiúnak a hozományigény közlésébe. Ez már magyarázat, amit a házasságközvetítő úriasszony duruzsol fiúinkba, miután megkérdeztük: hogy s mint megy a mai házasságközvetítés, virágzik-e az az „ipar” és milyen összeg fejében remélhető tartós boldogság?

— Az utóbbi években lényeges változás állott be szakmánkban. Gyengült az üzlet a cégszerűen bejegyzett házasságközvetítő irodákban, viszont felvirágzott a „társasági úriasszonyok” szerepe ezen a téren. Ma már a legtrikább esetben találkoznak az egymásnak kiszemelték az iroda helyiségében. Inkább privát társaságban ismerkednek meg. Legtöbbször feljön hozzám a vőlegényjelölt, közli az igényét, — amely néha nem is hozományt, hanem egyre gyakrabban házias jólneveltséget jelent, — majd együtt elmegyünk vendéglőbe, cukrászdába, vagy családba, ahol a fiatalok összemerkedhetnek.

— Milyen korban kötik mostanában a legtöbb házasságot?

— Örvendetes javulás mutatkozik ezen a téren. Egyre gyérülnek azok a házasságok, amelyek ötven éves férfi szerelmén és húsz éves lány szegénységén alapulnak. A fiatalság mai elhelyezkedési lehetősége módot nyújt az igazi szerelmi házasságokra.

— Házasságközvetítő útján is lehet szerelmi házasságot kötni?

— Nagyon is gyakran előfordul ilyesmi. A lány is, a fiú is egész nap dolgozik, nem ismerkedhetnek meg másként, mint általam. Együtt járnak színházba, vikendre és néha úgy egymásba szeretnek, hogy a házasságközvetítőtől, sőt a honnariúról is elfeledkeznek. Ezért kell számon tartanom a házassalándók névsorát.

— Van még keresztény-zsidó házasság?

— Jó régen nincs, legalább is prakszisomban nem fordult elő.

— A háziaszonyok, vagy a dolgozó nők kelendőse nagyobb?

— A dolgozó nők vezetnek a statisztikában. Még az is szívesebben keresi dolgozó nő ismeretségét, aki nincs feltétlenül rászorulva az asszony kezesetere.

Nem lényegtelen kérdés: mennyi a díjazás?

— Nem mindig egyforma. Leginkább a hozomány öt százaléká, de ez lehet több is, kevesebb is. Vagyontalan, fiatal házassalándóknál minimális díjazást számítok. Iyenkor elfeledkezem arról, hogy hivatászerűen foglalkozom házasságközvetítéssel és az öregasszonyok boldogságával örülök annak, hogy sikerült két fiatal embert összehoznom... II.

(—) Ma délután temetik öv. Schubert Pétert. Az egész városban mély és őszinte részvétet keltett öv. Schubert Péterné, született Giller Karolina temesvári úriasszony halála. Az elhunyt temetése ma, pénteken délután 6 órakor megy végbe a jözsefvárosi Féger kápolnában.

— Bírói tárgyalás az óvóhelyen. Londonból jelentik: A Daily Telegraph az ellenséges légítámadások hatásáról érdekes beszámolót közöl. Eszerint szerdán délután a bíróság egy érdekes tárgyalás folyt, miközben a légiveszélyt jelző szirénák meg szólaltak. Ennek nyomán a bíróság tagjai, a vádlott a védőügyvédek és a közönség levonult a bíróság földalatti óvóhelyére és a tárgyalást ott folytatták.

KÖZGAZDASÁG

Időszerű mezőgazdasági munkálatok

Irta: SZÜCS PÁL

Gabona-kezelés. Az elraktározott gabonaféléket a gondos gazda állandóan lapátolta és gyakran rostálta is. Ezzel sikerült egészségét fenntartani és megvédeni a különféle rágszáló kártevőktől, így különösen a gabona-zsizsiktól. Ahol ez nem sikerült, ott oly módon védekezünk, hogy a raktár helyiségét légmentesen elzárjuk, minden rést betapasztunk és egy vasadényben köbméterenként 250 gr. szénkéneget égetünk el. A helyiséget 24 óráig hagyjuk bezárva, ezután nagy elővigyázatossággal, óvatosan ajtót, ablakot nyissunk ki. Hangsúlyozottan figyelmeztetek azonban mindenkit, hogy nagy körültekintéssel járjon el, mert a legkisebb mennyiségű gáz belélegzése halált okoz. Legelőszérűbb, ha az ajtó és az ablakok nyitása előtt gázlárcot veszünk fel.

Ahol nem lépett fel erősen a zsiszik, ott védekezhetünk oly módon is, hogy a garmadába lécs vagy deszkalapokat nyomunk be, mire a zsiszik rámaszik, ott naponta összefogjuk és a csirkéknek adjuk.

Arpa, repce már vetésre került. A búza vetését Szent Mihály napjáig, vagyis szeptember 29-ig elmélet szerint, be szokták fejezni, ez azonban a gyakorlatban nem mindenütt vált be. Ahol a hesseni-, vagy a fritt-legyek kártétele gyakori, ott előnyösebb az októberi vetés. Mindenesetre a vetőmagot a leggondosabban készítjük elő. Leghelyesebb minden négy évben magot cserélni. Bányáságban legjobban bevált az odvosi 241 és a bánkúti 1021 számú búzaféleség. A talajt készítsük elő a mag befogadására. Végezzük el az őszi szántást és a szántás okozta üregek tömörítését (hengereles) minden körülmények között. Az őszi szántás előnyei: az őszi és téli csapadékot könnyebben raktározza és konzerválja a növény részére, levegőt, napsugarat viszünk a talajba, amire a talajban élő hasznos mikrobáknak és baktériumoknak van szüksége, a talajba vitt szerves trágyák gyorsabban korhadnak el és változnak át növényi táperővé, a növény fejlődéséhez szükséges hőfokot biztosítja, felszínre kerülnek a kártékony rovarok petéi és lárvái, melyek a madarak táplálékként szolgálnak, egyben megvédtük a növényt jelentékeny kártételiktől, a talaj morzsalékossá válik és a magvaknak jó vetőágyat létesítünk.

Nagyon előnyös a takarmányok termelése a kukorica között, ennek magja értékes olajat ad, míg a húsja jó takarmányt képez tejelő állataink részére. A kukorica törési ideje is bekövetkezett szeptember elején a bánási földeken. Hagyjuk jól beérni a kukoricát és ha a szem csak tej-érettségi fokot ért el, akkor még várjunk a letöréssel a teljes beérésig. Mindjárt a szedésnél válogassuk ki a magnak valót és egészségeset külön. Kotárkában csak egészséges kukorica tartható. Istálló fölötti helyiséget ne használjunk kukorica raktározásra, mert az istállóban képződő amonoxid gáz káros hatással van a kukoricára. Vető kukoricának vékony csutkjú, egészséges, egyenesen telt-sorú nem elfajzott kukoricát fűzzünk koszorúba és levegős padlón vagy az eresz alatt spárgára fűzve akasztjuk ki, állandóan figyelve egészség állapotát. Igyekezzünk vetőgöppel vetni, mert így a mag megfelelő mélységbe jut, egyenletesen kel ki, hamarabb erősödik meg és így jobban tud ellenállni a téli időjárás viszontagságainak. Jól tudom, hogy nem minden kisgazdának fizetődik ki a gép beszerzése, de ha több szomszéd összeáll, a mezőgazdasági kamara útján szereshetik azt be közös számlára, akkor ők is megtalálják a számításukat.

Ha gazdasági magot használunk, azt minden esetre előbb valamely magtisztító állomáson tisztítsuk meg mindenféle idegen magtól. Ezt otthon kézirostálkkal nem tudjuk elvégezni, mert a magtisztító állomás nem csak tisztítja, de kiválasztja a vetésre alkalmas jó vetőmagot. Az ilyen magból elég, ha 80—100 kg. vetőmagot használunk holdankint.

Ne feledkezzünk meg a csávázásról sem, nagyon jól bevált a 100 liter vízben feloldott negyed kg. formaldehid formalin, mely 600 kg. búza csávázására teljesen elégséges. Az eljárás ugyanolyan, mint a kékkőnél, csak ez sokkal olcsóbb és mindenhol kapható, míg a kékkő drágább és nem kapható minden helyen.

Az előveteményre is ügyeljünk. Jó elővetemények: minden pillangós virágú növény, repce, mák, len, burgonya, cukorrépa. Ezek után vetett búzához 200 kg. guánofoszfátot szórjunk ki a búzamaggal együtt, ha az elővetemény, kukorica, bú-

rok, napraforgó, muhar, vagy más szálás takarmány növény volt, akkor még 100 kg. mésznitrogén, homokos talajon 50 kg. kálsó alkalmazása lesz szükséges kat. holdankint.

Gyümölcsös kertben újabban a paradicsomról ismert phitophtóra gombabetegség lép fel és úgy az almát, mint a körtét megtámadja. A megtámadott és lehullott gyümölcsöt szedjük össze és égetjük el, vagy ha még lehetséges, készítsünk belőle gyümölcsizt, vagy pálinkához való cefrát, esetleg ecetet. Kénporzás, vagy 3 százalékos bordólé kiperéselése előnyös védekezésnek bizonyult.

A magkukoricát különösen olyan szárról ve-

gyük, melyen több cső termett, mert az a jó termés öröklődik és állandó kiválasztás útján hosszú időn keresztül megtartja. Törés után a talajra vágjuk le a szárát és tegyük dohánypajz vagy szártéppel felaprózva veremjük be, men szabadban elveszti tápértékét. A földet azon szántuk fel. Hordjuk ki a trágyát és szórjuk egyenletesen a tavasziak alá már most gyen alázástva, hogy a talajban lassan szétkorhad és tavaszra a növény terített asztalt találjon.

Legelőinket hozzuk rendbe, utak, árkok jótársa ilyenkor a legjobban eszközölhető, vályút tisztogassuk ki, a kút körüli letaposott területet és egyengessük le.

Vakond túrásokat egyengessük ki, magas vésű gyomokat ki kell irtani tövestől, pocsoló érzékeny földdel tömjük be, mert ebben fészkel minden ragályos betegség bacillusa.

Hordjunk ki a legelőre kat. holdankint kocsis istállótrágyát és trágyalét, amennyit csak lehet és boronáljuk le 200 kg. guánofoszfát kísése után. Ha nincsen istállótrágyánk, akkor 100 kg. mésznitrogén — káli kiszórása válik szükségessé.

Részfizetési kedvezmény a gypjuáru fix forgalmi adókülönbözetének fizetésére

A kiskereskedők menteségének feltételei

A pénzügyminiszter három havi részletfizetési kedvezményt adott azon különbözet megfizetésére, amelyet a gypjüzöveket forgalmi fixadónak emelése folytán fizetni kell az augusztus 10-én megállapított készlet után. Ezt a különbözetet a textilyárlaknak és nagykereskedőknek kell fizetni akként, hogy az első részlet csak december elsején esedékes és a másik két részlet a rákövetkező két hónap első napján. Egy részlet fizetésének elmulasztása az egész összeg fizetését esedékessé teszi.

A kiskereskedők mentesek a fix adó különbözetének fizetése alól, ha a következő feltételeknek megfelelnek: 1. ha csak méterenként, a készleten fogyasztónak ad el és nem viszonteladás vagy a készletet nem konfekciózza, 2. bejegyzett cége van a kicsinybeni eladásra, 3. nincsen magasabb adóalap után megadóva, mint 150 ezer lei.

Az importőr, ha a fenti feltételeknek megfelel, nem esik mentesség alá a gypjú, gypjúval tekintetében.

A háboru kitörése óta 42 százalékos drágulás állott be

Augusztusban négy százalékos áremelkedés volt általában

Az augusztusi drágasági indexszámot 57.67-re állapították meg. Az indexszámok az 1940. év folyamán így emelkedtek:

Január	45.69.
Február	47.20.
Április	48.90.
Május	50.24.
Június	52.62.
Július	55.46.

1939. augusztusában, tehát a háború kitörése előtt a drágasági index 39.64 volt. 1938. januárjában az index 29.51 volt. Tehát 1938 januárja óta

85 százalékkal, 1939. augusztusa óta 42 százalékkal emelkedett a drágaság.

Az augusztusi index összetevői:

Élelmiszer	42.56.
Ruházat	63.31.
Különbözők	56.44.

Az Argus a Viator-rendszerű indexszám közlése mellett rámutat arra, hogy augusztus 10-én a turfófélek emelkedtek és a vaj 80 leies kg.-kért árát ért el. A tejtermelés — úgy látszik — a háború előtti felére csökkent.

— A vasúti tartálykocsik használata. A CFR vezérigazgatóság augusztus 29-iki kezdettel visszaadta a petróleumtársaságoknak a tulajdonukat képező ciszternákat, amelyeket ezúttal az augusztus 1-én beadott kérények szerint fognak használni. A vasút saját vagonjait csak a saját szükségletére használja fel, míg a feladó vállalatok saját tartálykocsijaikat tartoznak felhasználni a szállítások alkalmával.

— A cukrárszák nemzetvédelmi adója. A nemzetgazdasági minisztérium 196.379 számú rendeletével mentesítette a 10 leies aluli vásárlásokat az 1 leies nemzetvédelmi adó alól. Ez vonatkozik a cukrárszák eladásokra is. A most kiadott miniszteri körrendelet külön felhívja a figyelmet arra, hogy a fogyasztás tördelése meg nem engedett dolog, vagyis tíz leit meghaladó fogyasztásnál nem lehet a tételeket egyenként fizetni.

— A forgalomból kivont autók ellenőrzése. A pénzügyminiszter úgy értesült, hogy nem minden, a forgalomból kivont autótulajdonosa tett eleget azon kötelezettségének, hogy betérjessze közlekedési engedélyét és a pénzügyi deklarációt, aminek folytán a pénzügyi ellenőrök a megfelelő bárcát az autóra ki nem függeszthették és az autót továbbra is közlekedhetett. Az adók ellenőrzése alatt a pénzügyi hatóságok számos ilyen esetet fedeztek fel és a pénzügyminisztérium most kiadott körrendeletében szigorú ellenőrzést rendelt el és a mulasztásokért a pénzügyi ellenőrző közegeket felelőssé teszi.

— Bánási gabonárok. A bánási gabor piacon a takarmányárpa iránt mutatkozik érdeklődés. A piaci árak a következők: búza 750, tengeri 625, zab 500 takarmányárpa 520, sörárpa 600 százkilónként. A kamillatea kilója 70, fodormen kilója 76 lei.

— A hivatalos devizaárfolyamok. A Rom. Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalékos felárral: angol font 851.80-877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13-49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.7 franci frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül) cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATÁRA

Pénteken, szeptember 6-án a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Bélvárosban a Reg. Ferdinand úton levő Szervator gyógyszerár.

Gyárvarosban a Traian téren levő Kígyó gyógyszerár.

Ersébetvárosban a Miron Costin uca sarkán levő Merker gyógyszerár.

Józsefvárosban a Bratianu uca sarkán levő Craiciu gyógyszerár.

Mehalában a Corvin gyógyszerár és Újfalusi Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálat tartanak.

SPORTSEMÉNYEK

IFJUSÁGI TENISZVERSENY BUZIÁSFÜRDŐN

Buziásfürdőn ifjúsági teniszverseny került le-
 voltásra, amelyen buziasai játékosokon kívül, te-
 nevári és lugosi versenyzők is résztvettek. A für-
 dőgyönyörű parkjában levő és a hatalmas fák ár-
 nyától állandóan kellemesen hűvös tenispályákon
 hangzott a versenyek vidám és lelkes ver-
 seztársak zaja és a szép játékokban gyönyörködő
 nézők közönség tapsa. Ezek a versenyek is igá-
 rúzták, hogy a búsági teniszutánpótlás biztosított,
 mert a fiatal leányok és fiúk olyan tökéletes játé-
 kást mutattak, amellyel még a legigényesebb
 szakszaktört is meg lehetett elégedve.

A kitünően sikerült versenyt a fürdőigazgató-
 rendezésében elsősorban is Patyánszky Elemér-
 illeti az érdem, aki fáradságot és költséget nem
 kímélve, vendéglátást látta a résztvevők nagy seregét.
 A verseny sport-technikai rendezéséért a Buziásfür-
 dő nyaraló Jászberényi Káa sokszoros teniszbaj-
 nokságot illeti a dicséret.

VERSENY EREDMÉNYEI A KÖVETKEZŐK:

A férfiefgyes döntő játszma után, amelyeken
 Hutzl Egon (Temesvár) 6:1, 8:6 arányban győzött
 Leszl József (Temesvár) ellen, Hutzl Sándor (Te-
 mesvár) 6:1, 6:4 arányban győzött Leszl Károly el-
 len, akik Leszl József is legyőzött 6:4, 6:3 eredmé-
 nyrel, míg Hutzl Egon 3:6, 6:4, 9:7 arányban győzte

le Hutzl Sándort. A helyezések a következők:
 1. Hutzl Egon, 2. Hutzl Sándor, 3. Leszl József
 és Leszl Károly.

A női egyes pontverseny volt és a döntő után
 a következő ranglista alakult ki: 1. Litsek Micu
 (Lugos), 2. Patyánszky Kata (Buziás), 3. Patyán-
 szky Magdi (Buziás), 4. Feiler Schwesti (Lugos),
 5. Bierling Grete (Buziás), 6. Hoffmann Trude (Te-
 mesvár), 7. Szladek Gitta (Lugos), 8. Stura Baba
 (Buziás).

A vegyes páros döntő nagy közönség jelenlé-
 tében stílusos, szép küzdelmekre adott alkalmat és
 azok a következő eredményekkel végződtek:

1. Litsek Micu—Hutzl Sándor pár, 2. Hoffmann
 Trude—Leszl Károly pár, 3. Patyánszky Kata—
 Szentirmai Zoltán—Trasser Miklós pár és Folberth
 ser Miklós pár.

A férfipáros döntője után ebben a versenyszám-
 ban így alakult a sorrend: 1. Leszl Károly—Leszl
 Sándor pár, 2. Hutzl Sándor—Feiler Hans pár, 3.
 Szentirmai Zoltán—Trasser Miklós pár és Folberth
 Rudl—László Károly pár.

Vasárnap este a buziasfürdői gyógyteremben
 ünnepség keretében megtörtént a díjkiosztás, amit
 társasvacsera követte és ezzel a jólsikerült verseny
 véget ért.

Z erdélyi csapatok külön bajnokságon vesznek részt

Melyik csapatok indulnának az erdélyi bajnokságban?

A Bucurestiben megjelenő „România” című
 a budapesti Sport Hírlap alapján közli, hogy
 bécsi döntés következtében több kiváló képességű
 csapat került Magyarországra. A pesti lap vélemé-
 ny szerint ezek a csapatok egyelőre nem vehetnek
 részt a már megindult nemzeti bajnoki küzdelmek-
 ben, éppen ezért külön erdélyi bajnokságot írnak

ki számukra. Ebben a bajnokságban a következő
 csapatok szerepelnének: Kolozsvár: Universitatea,
 Victoria. Nagyvárad: NAC, Crisana, Törekvés.
 Szatmár: Olimpia. Nagykároly: Victoria. Seps-
 szentgyörgy: Olt. Nagybánya: Kárpát FC. Maros-
 vásárhely: Maros.

Szeptember végén rendezik meg Románia if-
 jusági atlétikai bajnokságait. A román atlétikai
 szövetség határozata értelmében az országos ifjú-
 sági atlétikai bajnokságokat szeptember végén ren-
 dezik meg Bucurestiben.

Elmarad a jugoszláv—magyar válogatott mér-
 zés. A jugoszláv labdarúgó szövetség válogatott
 a közönségre hívta meg a magyar válogatott csapa-
 t. A magyar labdarúgószövetség megköszönte a
 meghívást azzal, hogy egyelőre annak nem tehet
 leget a zsfoltolt bajnoki műsor miatt.

TRÓNUSDONTÓ BALETTCIPIŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.
 Írta: KUN-BAN ANDRIS

— Bocsánat, felség, még nem vagyok grófnő.
 Hiszen felséged maga mondta, hogy az államtaná-
 cás csak honosságomat szavazta meg. A grófnői
 megszólítás tehát jog szerint még nem illet meg.
 — Ki merészelte ezt mondani? — háborodott fel
 tréfásan az uralkodó.
 — En, — válaszoltam.
 — Hát akkor nincs alaposan tájékoztatva,
 kedves Lolám, mert grófi rangra való emelése már
 megtörtént. Ime.
 Ezzel irattáskájából, amelyet magával hozott
 és az egyik asztalra tett, kiemelt egy nagy iv
 pergamentet, amelyről hatalmas pecsét függött alá.
 Átnyújtotta nekem:
 — Olvassa el!
 Kezembe vettem a díszes pergamentlapot, a
 melyen ékesen megrajzolt betűkkel a következő
 szöveg volt:
 — Mi, Lajos, Isten kegyelméből és családunk
 joga alapján Bajorország királya, Eleonora Maria
 Dolores del Porrisy Montez földbirtokos müncheni
 lakosnő ezennel grófi rangra emeljük és neki a
 megfelelő címmel együtt a Landsfeld nevet ado-
 mányozzuk. Kelt királyi székelyünkön, München-
 ben...
 — Az okmányt a királyon kívül a miniszterelnök
 és a belügyminiszter is aláírták.
 Nyakába borultam a királynak, de közben a
 fülembe suttogtam:
 — Felső, ebben az okmányban nagy tévedés
 van.
 — Micsoda, drága grófnő?
 — Müncheni lakosnő és nincsen még föld-
 birtokosnő sem, pedig az írat ezt mondja.
 A király nevetett.

— Igaz, hogy vannak grófok birtok nélkül, de
 ezek az idők folyamán mind elfecsérelték a földjei-
 ket. A szokás az, hogy grófi rangra való emelések
 mindenki kap földbirtokot. Ez alól Landsfeld gróf-
 nő sem lehet kivétel. Ezennel önnek adományozom
 a brünauai birtokot. Tessék, itt van.
 — Es ezzel a zsebébe nyult.
 Most már én kacagtam:
 — Szép kicsi birtok lehet az a Brünau, ha el-
 fér felséged zsebébe.
 — Ó, dehogyan is a birtokot hordozom a zseb-
 ben, hanem az adományozási levelet. Maga a birtok
 bizony elég tekintélyes.
 — Es a kezembe adta az adományozási levelet, a
 melyet külön is megköszöntem.
 A király távozás után valóban számosan ke-
 restek fel üdvözléseikkel. Es eljött az Alemannia
 diákgyűlése is, amely szerenádót adott ablakaim
 alatt.
 Ma reggel először ébredtem föl boldog álom-
 bói, mint igazi grófnő.
 A reggelim mellé megkaptam a hivatalos la-
 pot is, amely közölte az államtanács határozatát
 honosításomról és Lajos király legfelsőbb kéziratát
 grófi rangra való emeléséről.

79.
 München, 1847. október 10.
 Az udvari kamarilla fogésköszöngőre vette tu-
 domásul, hogy grófnővé lettem.
 Barer-uccai palotám kertjében szeptember kö-
 zepén nagy ünnepélyt rendeztem és a mesésen ki-
 világított lugasokban együtt volt a bajor arisztok-
 rácia számos tagja. Meghívótam, Landsfeld gróf-
 nő meghívóját, a legtöbbet elfogadták. Amíg
 Eleonora Maria Dolores del Parris y Montez tán-
 ceosnő egyszerűen nem vették tudomásul és a fe-
 je fölött elnéztek, ha valahol találkoztak velem, ad-
 dig Landsfeld grófnő már egyenrangú volt ve-
 lük, akiknek meghívását a legtöbbet megtisztelés-
 nek vették.
 Azok a grófok, bárók, lovagok, egyetemi ta-
 nárok, politikusok, diplomaták, tudósok és híres
 művészek, akik eleddig csak maguk keresték fel
 termeimet, amelyekben az egyedüli nő magam vol-
 tam, most már örömmel hozták el és ismertették
 velem felkészülteket és felnőtt leányukat.
 Amikor a minap a himző túlvilág megkarcoltam

A szeptember 8-iki nemzeti bajnoki mérkőzések játékvezetői

Sepi Silviu vezet a Gloria—Unirea Tricolor
mérkőzést.

A központi bíróbizottság kijelölte a szeptem-
 ber 8-iki nemzeti bajnoki mérkőzések játékveze-
 tőit. A részletes bíróküldés a következő:
 Arad: Gloria—Unirea Tricolor, bíró Sepi Sil-
 viu, Resica.
 Resica: UDR—FC Braila, bíró Costel Radu-
 lescu, Bucuresti.
 Brád: Mica—FC Craiova, bíró A. Cosma, Lu-
 pény.
 Bucuresti: Rapid FC—Sportul Studentesc, bí-
 ró Cretu Aurel, Bucuresti.
 Venus—FC Ploesti, bíró Irimescu, Iasi.
 Galati: Gloria CFR—Ripensia, bíró S. Ceau-
 reanu, Bucuresti.

Nagyszabású vízierőtelep épül Ungvár mellett

Ungvárról jelentik: Az Ung-folyó vízerejének
 kihasználása céljából

nagyszabású erőtelep épül Ungvár mellett.
 Az építkezési munka már a befejezéshez közeledik
 és valószínű, hogy szeptemberben sor kerül a meg-
 rendelt gépek átvételére is.

A szakértők most azt a kérdést tanulmányoz-
 zák, hogyan lehetne az Ung felső szakaszán
 tároltatni a vizet,

mert ebben az esetben
 a vízierőtelep sokkal nagyobb energiameennyi-
 séget állíthatna elő.

Jó eredmények a dán atlétikai versenyen. Dá-
 nia atlétikai bajnokságai igen jó eredményekkel
 végződtek. Eredmények: 800 m.: Spanheimer 1 p.
 53 mp. 5000 m.: Siefert 15 p. 32.4 mp. 110 m. gát:
 Thomsen 14.8 mp. Második lett Larsen 14.8 mp.
 Harmadik Nielsen 15 mp. 400 m. gát: Jensen 56.6
 mp. Rúdugrás: Thomsen 390 cm. Kalapácvetés:
 Petersen 50.08.

az ujjamat és abból vércsepp serkelt elő, láttam,
 hogy az most is éppen olyan piros és nem lett kék.
 Pedig azt mondták, hogy az arisztokraták kékvé-
 rűek. A müncheni főúri társaság nagyrésze mégis
 maga közé fogadott és magával egyenrangúnak tar-
 tott, most már annak ellenére, hogy csak a ran-
 gomban és a nevemben állott be változás, a vérem
 színében ellenben nem.

A pompásan sikerült kerti ünnepély óta egyre-
 másra kapom én is a meghívót a különböző es-
 télyekre, összejövetelekre és vacsorákra, öt órai
 teákra és uzsonnákra.

Az udvari kamarilla azonban — mint mai
 naplóbejegyzésem elején emlitem — összeszorított
 foggal vette tudomásul a tényeket és nem volt haj-
 landó engem magával egyenrangúnak elismerni.

Azok az arisztokrata hölgyek, akik Zsófia her-
 cegnő környezetéhez tartoznak, vagy pedig udvar-
 hölgyek, nem fogadták el a kerti ünnepélyekre vá-
 ló meghívásomat és nem küldtek nekem meghí-
 vásokat eddig.

Nem busulok ezen. Eddig is megvoltam nélkü-
 lük és megleszek ezentúl is.

Bárhogy is duzzognak, bárhogy is darvadoz-
 nak, mégis tagja vagyok az előkelő müncheni tár-
 saságoknak.

De azért ott, ahol tehetik, mégis borsót tör-
 nek az orrom alá.

Néhány nap előtt elhatároztam, hogy új ru-
 hákra való selymeket vásárolok.

Felkerestem a Brüder Schlieffer céget, ahol
 az udvarhoz tartozó hölgyek szokták divatszükség-
 leteiket beszerezni.

Magam elé adattam különböző selymeket és
 bársonyokat. Kiválasztottam néhány szép mintát
 és megmondottam, hogy azokból mennyit vágja-
 nak le számomra.

A tulajdonos, aki maga is jelen volt választá-
 som ideje alatt, akkor váratlanul ezt a kijelentést
 tette:

— Sajnálom, grófnő, nem szolgálhatunk a ki-
 vánt holmikkal. Ezeket ugyanis már magasabb hely-
 számára mind kiválasztották és lefoglalták.

(Folytatjuk.)

Módosították a katonai szolgálatra behívottak családtagjainak segélyezéséről szóló törvényt

Az igényjogosultak csak természetbeni segílyt kapnak

Rövidesen már beszámoltunk arról, hogy rendelet törvény jelent meg, amely a katonai szolgálatra behívottak és mozgósítottak hozzátartozóinak segélyezéséről szóló törvényt módosítja. A módosított törvény fontosabb intézkedéseit alább ismertetjük:

A katonai összpontosításon levő és a mozgósítottak családtagjai 1940. szeptember 1-től csak természetbeni segílyt kaphatnak.

Ha a segély elsőrendű közszükségleti cikkekből, ruhaneműekből, tüzelő anyagból és a gyermekek számára szülkeges iskolaszerekből áll. A segély nagysága a család tagjainak számával áll arányban. Városokban és falvakban ebből a célból kintinokot is fel lehet állítani. Az egyes családoknak nyújtandó élelmiszer mennyiségét a királyi helytartó rendeletileg állapítja meg. Segélyre jogosult a katonai összpontosításon, vagy mozgósításon levő férjek törvényes vagy törvénytelen felesége, kiskorú gyermekei és azok a felmenőági hozzátartozók, akik 60-ik életévüket már beöltötték. Mindezek azonban csak akkor tarthatnak igényt segélyre, ha eltartásukról a katonai összpontosításon levő hozzátartozójuk gondoskodott. Egyébként

segélyben részesülnek mindazok a személyek, akiknek hozzátartozója katonai szolgálattal teljesít

és őrmesteri rangnál kisebb rangja van, ha az alábbi feltételeknek megfelel: a) A családfelelő vagy a családfenntartó személy egy év lefolyása alatt 30 napnál több ideig volt katonai összpontosításon, illetve mozgósítva, b) A behívott személy ne kapjon fizetést sem magánvállalattól, sem pedig közintézménytől, c) Végül ha az illetékes hatósági szerv megállapítja, hogy az illető család valóban abban a helyzetben van, hogy nem tudja magát eltartatni.

A rendelet törvény a továbbiakban úgy intézkedik, hogy a segélyezés munkáját külön e célra alakult bizottság intézi. A városokban a bizottság elnöke az esperes, míg tagjai: a legtöbb tagot számláló vallásfelekezeti képviselője, a Nemzet Pártja elnöke, a pénzügyigazgató, vagy ennek megbízottja, munkügyi felügyelő, vagy ennek megbízottja, a céhek szövetségének két delegátusa, akiket a munkügyi minisztérium jelöl ki, a város jótékonsági egyesületeinek egy képviselője, a városi tisztviselő, aki a titkári teendőket látja el. A bizottság a város házában működik. A bizottság tagjai munkájukért semmiféle ellenszolgáltatást nem kapnak.

Bárkit katonai összpontosításra hívják, vagy mozgósítanak és családja a törvény értelmében segélyre jogosult, az illető jelentkezik

falun a csendőrs vezetésénél, míg városban rendőrkerület főnökénél, ahol bejelenti, hogy összpontosították, vagy mozgósították. A csendőrs vezetője, illetve a rendőrkerület főnöke miután a közlés valódiságáról meggyőződik, bizonylatot állít ki erről, amit azután a behívott személy, vagy hozzátartozói a segélyező bizottságnak bemutatnak. Véglegesen ez a bizottság dönt sürögösen afelett, vajjon az összpontosítás vagy mozgósításra levő személy családja ténylegesen jogosult-e a segélyre és ha igen, úgy segélyeztetik kimutatásába felveszi. A behívott személy leszerelésekor tartozik nyomban jelentkezni a csendőrségen, illetve a rendőrségen, ahová a leszerelés tényét közli. A csendőrségen vagy a rendőrkerület vezetője akkor értesíti a segélyező bizottságot, ha valamely katonai szolgálattal teljesítő személy 15 napon túlterjedő szabadságot kap.

Hét millió dolláros évi árucseré várható a Szovjetunió és Magyarország között

Budapestről jelentik: A Moszkvában tárgyaló magyar kereskedelmi bizottság, amelynek Nickl báró volt a vezetője, tegnapi befejezte tárgyalásait, amely eredményeképpen aláírták a szovjet-magyar kereskedelmi megállapodást. Ez főképpen az árucseré forgalmára vonatkozik, amelynek összegét évente hét millió dollár.

A megegyezés értelmében Magyarország főképpen vasúti kocsikerekeket és tengelyeket szállít míg a Szovjet fát, olajat és aszbeszetet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 leu, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 leu, minden további szó kettő leu. Apróhirdetések felvezet: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10. II. kerületben: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. - Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). - Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küttl. - Nogrády trafik (Corso mozi mellett). - Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45-06. - Wittek trafik, Bulevardul Regle Carol 54. - Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45-13.

Oktatás

Zongora tanítást lelkiismeretesen vállal Elsa Chioreanu tanárnő, okl. zenepedagógus. Bulev. Reg. Carol II. No. 8. (E. K. Thomas palota). Telefon: 17-11. 1551

Alkalmazás

Mindenek szakácsnő éves bizonyítványokkal szeptember 1-re vagy 15-re felvétetik Str. 3 August 1. 2045

Mindenest, főzni tudót keresek azonnalra. IV., Str. Bratianu 36. 2104

Szűcs munkában jártas lekesztő felvétetik. Cím a kiadóban. 1535

Többévi gyakorlattal bíró fűszer és csemege szakmában teljesen jártas román nemzetiségű, magyarul is beszélő kereskedősegédet keresek azonnal belépésre Aradra. Jelentkezés Babesá nyi csemegeüzlet, Timisoara, Sft Gheorghe 3.

Tanoncot felveszek. Korber István ékszerkészítő. I., Str. Caruso 3. 155

Háziszolgát keresek azonnalra. IV., Str. Bratianu 36. 2104

Háziszolga és mindenek azonnalra felvétetik. Cím a kiadóban. 1562

Mindenek, vagy bejárónő rendszeret azonnal felvétetik. Bul. Carol I. 21. szám. 1575

Megbízható állandó fiatal mindenek kerestetik. Jelentkezni Pogányiné III., Str. Wilhelm Mühle 34. Ugyanott zsiros bődönök és lisztes láda eladó. 1572

Lakás

Délfelkésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I., Bulevardul I. G. Duca S. E. K. Thomas. 1135

Különbejárattal uccai szoba bútorozva, vagy üresen kiadó. Irodának is alkalmas. I., Str. 24 Februarie 6. II. em. 6. 2100

Kiadó azonnalra 3 szobás lakás, mellékkelhelyiségekkel. IV., Str. Ion Ghica 1. 1598

Belyárosi villában uccai nagy napos szoba különbejárattal, bútor nélkül, fürdőszobával kiadó. I., Str. Milano 6. 1564

Egyedülálló, vezető állásban levő úriember keres 2 szobás komfortos lakást csakis központi fűtéses és állandó melegvíz szolgáltatással, november 1-re. Címetek "Kifogástalan" jellegére a lap kiadóhivatalába kérek. 1569

Különbejárattal bútorozott szoba 1-2 úrnak teljes ellátással kiadó. Cím a kiadóban. II., Str. O. Josif 4. ajtó 18. 1576

Adás-vevél

Modern kombinált férfiszoba berendezést, perzsaszőnyeggel, modern konyha bútorral veszek. Telefon 10-81. 1570

Rövid keresztűros, 5 éveset használt Erbach zongora eladó. Cím a kiadóban. 1566

Ebédli és hálószoba eladó. I., Str. General Grigorescu 4. I. em. 1565

Búziásfürdőn vízmentes, jó levegős családi ház, nagy kert, sok nemes gyümölcsfával, melléképületekkel eladó. Str. Viorellor 11. 1450

Készpénzért veszek fővárosi megbízóm részére antik ezüstöt, perzsaszőnyegot, kristály- és porcellán-dísz tárgyakat és szép antik bútor. Cím a kiadóban. 659

Négyszobás ház fürdőszobával és mellékkelhelyiségekkel eladó, esetleg kiadó, ugyanott hályhely eladó. I., Str. Chisineu 10. 1563

Családi ház eladó az Erzsébetváros központjában, egy hold gyümölcsös-sel és három lakóval. III. Str. Lidia 88. 1573

Telekkönyvezett 3 szobás jófékvesű ház mellékkelhelyiségekkel Kardostelepen 50.000 leiert eladó. III. ucca 257 szám. 2059

Különfete

Két diákleányt vagy fiút teljes ellátásra felvesz Stefáné, Belyáros Str. Buteanu 1., az új helytartóságipalota mellett. Ugyanott szoba-konyha lakás kiadó.

Két iskolás fiút 13-14 éveset, teljes ellátásra veszek. Khes I. Str. Braniste I. I. em. 2308

Hentesüzlet-helyiség azonnal kiadó. II. Str. Dacilor 10. Dr. Kovács patikánál. Telefon 38-48. Nagy szállaggyár. 1458

Cseréljük nagyváradi házukat Str. Ciorogaria 22. temesvári házzal egy millió-1.300.000 leiert között. Bővebbet Timisoara, Str. Saguna 12. Sora plébános. 1548

Elcserélném kolozsvári emeletes villámot temesvári megfelelő ingatlan ellenében. Értéke 3 millió leu. Ajánlatok "Csere" jellegre a kiadóba. 1574

Kosztos diákleányokat felveszek, zongora és fürdőszoba használattal. L., Str. Badescu 11. házmeztérnél. 1571

Betársulnék állandó, vagy alkalmi üzlethez 1-2 millió leuel. Ajánlatokat "Komoly, biztos, jól jövedelmező" jellegre a kiadóba kérek. 1567

Elcserélném temesvári házamat 5 lakóval, mintegy 435.000 leiert értékben, nagyváradi, vagy kolozsvári hasonló értékű házzal. Erdekldődni lehet Temesvár I. Piata Libertatii 2 portánál. 1577

Tartós hullám
a legújabb módszer szerint olajjal főzve
Waltrich
fodrász
II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok
1-2-3-6 villamos megállójánál.

Hirdessen a Déli Hírlap-ban